SERIA II. — ANUL IV, No. 683. **Ediţia a treia** VINERI, 13 FEBRUARIE 1898.

NUMĂRUL 10 BANI

ABONAMENTELE
Încep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
În *Bucureşti* la Casa Administraţieĭ
În *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 50 leĭ
Şase luni . . . 15 » » » 25 »
Treĭ luni . . . 8 » » » 13 »
Un număr în streinătate 30 bani

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

REDACŢIA
No. 3 — STRADA CLEMENTEĬ — No. 3

EPOCA

TELEFON

NUMĂRUL 10 BANI

ANUNCIURILE
În Bucureşti şi judeţe se primesc numai la Administraţie
În streinătate, *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . . 0.30 b. linia
» » » III . . . . . 2.— leĭ »
» » » II . . . . . 3.— » »
Inserţiile şi reclamele 3 leĭ rîndul

Un număr vechiŭ 30 bani

ADMINISTRAŢIA
No. 3. — STRADA CLEMENTEĬ — No. 3

CONDAMNAREA LUI ZOLA

Prin programul de la Iaşĭ partidul naţional-liberal a făgăduit «mărirea amortizăriĭ anuale a datorieĭ publice».

Ajuns la putere, nu numaĭ că partidul liberal n'a mărit amortizarea, dar încă a redus-o prin desfiinţarea caseĭ de amortizare.

Acum voeşte s'o maĭ micşoreze încă, prelungind prin conversiune termenele cînd se sting datoriile Statuluĭ.

ASUPRA BROŞUREI „BOALA REFORMELOR ÎN ARMATĂ"

III

§ 4. **Propunerile autoruluĭ scrierei în privinţa înaintărilor.** — Am urmat pînă acum pas cu pas criticile aduse legeĭ actuale de înaintare şi învinuirile adresate celor ce o aplică; aşteptam cu curiositate expunerea ideilor la care de sigur trebuia să ajungă autorul scrierei, pentru îndreptarea răuluĭ ce semnalase cu atîta vehemenţă.

Mare ne-a fost surprinderea cînd am văzut că propune pentru toate gradele, afară de cel de maior şi general pe carĭ le lasă în voia legislaţiuneĭ existente, înaintarea *la vechime*, «eliminîndu-se fără milă toţĭ carĭ prin purtarea lor, *prin felul de a sluji*, prin *necultivarea* cunoştinţelor dobîndite în şcoală, nu vor merita a figura pe tabloul de înaintare» (textual); maĭ mult încă, cel eliminat de două orĭ în acelaşĭ grad să nu maĭ «poată fi *propus* şi *înaintat*» (textual), adică curat şi simplu izgonit din armată!

Ne pare rău că nu şi-a dat seama, autorul scrierei, de enormitatea propoziţiunilor ce face şi care ar reduce poziţiunea ofiţerilor, astă-zĭ inamovibilă, la aceea a funcţionarilor de cea maĭ mică treaptă carĭ se pot azvîrli pe uliţă orĭ cînd! Ce e drept, pentru ofiţer ar trebui aşteptat un an; eliminat o dată, reeliminat peste 12 luni, ce va face nenorocitul care nu maĭ poate *înainta nicĭ o dată?*

Să rămîie paria în armată? este silit a demisiona!

Notăm că autorul scrierei, nu cere asemenea azvîrlire din carieră pentru fapte urîte, purtare rea din obişnuinţă, ci pentru *felul* de a sluji şi chiar pentru *necultivarea (?!)* cunoştinţelor dobîndite în şcoală!! Chestiune de apreciere curată, care se va aplica de către şefii pe care scrierea îĭ arată, în toată timpurile, părtinaşĭ şi incapabilĭ de a stabili o alegere *cu milă*, ce va fi Doamne, cînd va fi *fără milă*!

Bieţii miniştri *nepregătiţĭ* sunt răzbunaţĭ de toate cuvintele aspre ce le-a adresat pînă acum autorul în scrierea sa!

Să ne dăm osteneala de a lumina încă puţin cestiunea.

Am întreba pe autor: Ce aĭ îndreptat în cele ce susţiĭ prin această dispoziţie? În loc de a *se alege* ca acum ceĭ maĭ de valoare spre a înainta maĭ repede, lăsînd totuşĭ celor alţĭ viaţa, sub condiţiunea de a nu merita rigorile legeĭ poziţiuneĭ ofiţerilor, voeştĭ ca să azvîrlĭ din armată tot ce nu pare absolut bun şi restul să înainteze la vechime. Ce s'ar întîmpla?

Din două una: orĭ aceĭ carĭ vor face apreciarea, admiţîndu-îĭ drepţĭ, (ceea ce pînă acum nu pare a fi opinia autoruluĭ scrierei) se vor arăta indulgenţĭ, *maĭ cu milă*, şi atuncĭ nu s'ar elimina de cît pe baze sigure de rea purtare aceĭ carĭ se elimează şi azĭ de la rîndul vechimeĭ, şi atuncĭ sistemul propus se reduce la înaintarea exclusiv la vechime, saŭ, voind a urma intenţiunile noluĭ legiuitor, vor fi *fără milă*, şi ca să nu oprească înaintarea celor cu merit, vor procede la execuţiunĭ serioase şi vor şterge pe aceĭ, carĭ, după părerea lor, nu ar avea un fel bun de a sluji, saŭ nu ar cultiva în destul cunoştinţele ce aŭ dobîndit (saŭ nu aŭ dobîndit) în şcoală. Aceste eliminărĭ carĭ ar ameninţa existenţa chiar a ofiţeruluĭ, nu ar da oare loc la reclamaţiunĭ maĭ violente şi maĭ primejdioase de cît cele de azĭ?!

Cine crede serios că este de ajuns ca legea nouă să fie propusă de unul care se socoteşte pregătit, ca toate victimele viitoare să găsească că bine li se face!? Dacă pînă azĭ reclamaŭ în contra uneĭ întîrzierĭ la înaintare, vor tăcea acum cînd se ameninţă viaţa lor prin o simplă apreciere? Maĭ mult încă, se pare că întrunirea inspectorilor, care este chemată azĭ a îngrădi arbitrarul posibil al ministruluĭ, displace ofiţerilor carĭ în derîdere, zice autorul scrierei, aŭ botezat-o: *adunarea Sinoduluĭ*, şi trebuie prin urmare suprimată, lăsînd miniştrilor omnipotenţa absolută, de şi se pretinde că vin nepregătiţĭ. Putem lesne să ne închipuim ce strigăte ar întîmpina deciziunile ministruluĭ cînd ar uza de această lege cu rigoarea ce se reclamă şi la cîte bănuielĭ, maĭ ales politice, ar fi supus dînsul.

Ca să fim complecţĭ în studiul ce facem, vom menţiona părerea arătată în prefaţă şi care întrevede putinţa înfiinţăreĭ unuĭ *cabinet al Regeluĭ*, care ar avea în atribuţiile sale numirile în armată. Dificultatea constituţională nu ar fi irezolvabilă pentru noĭ, dacă această creaţiune ar avea de efect a suprima recriminaţiunile în armată; dar ne temem de a face un foarte urît dar Majestăţeĭ Sale! Chiar cu aplicarea legeĭ în fiinţă, în curînd s'ar înlocui cuvîntul de *Sinod* prin acela de *Camarilă* şi am auzi aceeaşĭ plîngerĭ carĭ ar avea un caracter mult maĭ displăcut; dar dacă ar fi vorba de legea ce ni se propune, atuncĭ ar fi peirea!

Pentru înaintarea la gradul de general, autorul scrierei reclamă *alegerea absolută* fără a ţine cont de anuar saŭ promoţiĭ, şi uită a ne spune cum o să ne ferim de reclamaţiunile carĭ se vor produce în număr maĭ mare ca azĭ, cînd se va sări tot anuarul spre a înainta pe cel supozat cu geniŭ.

Se zice că s'aŭ înaintat generalĭ la vechime, şi că nu vor fi în stare a face campanie; ar fi maĭ nemerit a spune că s'a ţinut în seamă la înaintările în acest grad şi de vechime, ceea ce a fost cu minte.

Vom aminti că a fost, o dată ca nicĭ o dată, ca în poveste, un ministru care a crezut că este bine a întinerĭ cadrele superioare ale armateĭ şi s'a arătat puţin prea hotărît în această ideie. S'a găsit de o dată strivit între nemulţumriile celor vechĭ, carĭ se temeaŭ a nu fi aleşĭ, şi între ambiţiunile deslănţuite a celor tinerĭ, carĭ pînă atuncĭ nu întrevedeaŭ galoanele de general de cît într'un viitor foarte depărtat, şi carĭ de o dată aŭ voit să ajungă toţĭ! Această amintire trebue să ne serve ca lecţie pentru viitor.

Vechimea este şi dînsa o calitate ce trebue cîntărită pentru obţinerea, chiar, a graduluĭ de general. Numirea vine cîte o dată ca o recompensă a sfîrşituluĭ uneĭ lungĭ căĭ şi trebue respectată de ceĭ tinerĭ ca un omagiŭ adus îndeseşĭ greleĭ cariere ce urmează!

§ 5. **Reflexiunĭ asupra paragrafelor precedente.**—Constatăm că autorul scrierei nu a propus nicĭ o metodă pentru a înlătura nemulţumirile ce s'aŭ produs în armată cu ocaziunea înaintărilor; dispoziţiunile legislative ce ne oferă ar stîrni furtunĭ şi maĭ marĭ. A se zice «*alegeţĭ bine*», este a nu zice nimic. Cine alege, judecă, apreciază; cel apreciat, cînd interesul săŭ este atins, va găsi în general că este răŭ judecat; zicătoarea: că cel osîndit are numaĭ 24 ore spre a-şĭ blestema judecătorĭ, este întinsă din nenorocire peste acest termen, în dauna disciplineĭ şi a bunuluĭ renume al armateĭ.

După noĭ, pe de o parte constatăm că legea a făcut tot ce a putut spre a asigura un mers bun al înaintărilor, pe de alta este peste putinţă a admite răutatea tuturor şefilor ce a avut armata într'o perioadă atît de lungă; prin urmare adevăratele cauze ale exploziuneĭ periodice a asemenea recriminaţiunĭ, la noĭ maĭ mult de cît în orĭ care altă armată, sunt curat morale.

Armata romînă a crescut în mod extraordinar în aceştĭ din urmă 32 de anĭ de domnie regulată; cadrele s'aŭ mărit mereŭ, aşa în cît numărul ofiţerilor s'a însutit şi înaintarea a mers repede. De unde în alte ţărĭ ofiţerĭ aşteaptă 10 anĭ în unele grade, la noĭ abia vor să aştepte limitele prescrise de lege. De cîţĭ va anĭ însă creaţiunile nouĭ s'aŭ împuţinat, s'aŭ maĭ înfundat înaintările; de aci îmbulzeală şi nemulţumire.

De vom considera încă, că regimul politic al ţăriĭ, cu toate avantagele ce prezintă, are inconvenientul de a favoriza satisfacţiunea unor reclamaţiunĭ carĭ se prezintă adesea subt masca uneĭ persecuţiunĭ politice, vom avea explicaţiunea foarte probabilă a parte din protestările de carĭ auzim. Într'adevăr, de cîte orĭ n'am văzut o cerere repetată respinsă de unul, doĭ şi chiar treĭ miniştri, pînă ce se nemereşte unul nepregătit care acordă ceea ce s'a cerut cu atîta inzistenţă, crezînd că îndreptează un neajuns politic. Nimic nu concură maĭ mult la propagarea recriminărilor de cît asemenea fapte greşite.

Neapărat că nu putem schimba constituţiunea ţăriĭ, nicĭ nu putem creia mereŭ cadre spre a satisface toate ambiţiunile. Trebuie însă să vorbim verde, fără temere de impopularitate şi adresîndu-ne la bunul simţ şi la inima ofiţerilor, să le spunem: răul de la voĭ provine! Respectaţi-vă unii pe alţiĭ ca să vă respecte lumea; nu vă daţĭ în vileag cu criticĭ neîntemeiate şi cu pofte urîcioase! Gîndiţi-vă că acela care judecă aprecierile şefilor săĭ se contestă pe el însuşĭ, căcĭ fie-care din voĭ are sarcina unuĭ comandament şi dacă nesocotiţĭ deciziunile superioruluĭ vostru, la rîndul vostru aţĭ fi nesocotiţĭ de ceĭ pe carĭ îĭ comandaţĭ, şi din treaptă în treaptă ajungeţĭ la negarea chiar a principiuluĭ în virtutea căruia trăiţĭ cu spada la şold.

Ne trebuie dar educaţie militară înainte de toate! Un adevărat militar suferă în tăcere un neajuns, poate chiar nedrept, spre a se respecta pe sine în respectul ce pórtă deciziuneĭ şefilor săĭ!

Neajunsurile nedrepte nu sunt de lungă durată nicăierĭ, şi în armata noastră maĭ puţin de cît orĭ unde.

PROIECTUL DE BUDGET AL MINISTERULUI DE REZBOI

Zilele trecute s'a depus pe biuroul Camereĭ proectul de budget, pe exerciţiul 98-99.

Budgetul ministeruluĭ de războiŭ pe exerciţiul viitor se prezintă cu un total de 45 277 271 leĭ, adică cu un spor de 807.036 leĭ faţă de budgetul din anul trecut.

Dintre principalele modificărĭ carĭ aŭ pricinuit acest spor, sunt următoarele:

Modificările

La capitolul II, stat major general şi stat major regal, s'a adăogat, conform legeĭ de organizare a comandamentelor, personalul necesar la institutul geografic al armateĭ şi de asemenea, s'a complectat personalul necesar de stat-major regal, sporindu-se budgetul la acest capitol cu 36.445 leĭ.

De asemenea la capitolul staturilor majoare ale corpurilor de armată şi ale diviziilor, s'aŭ făcut oare-carĭ modificărĭ şi adăogirĭ în personal, în vederea legeĭ de organizare a comandamentelor, încărcîndu se budgetul cu 23.338 leĭ.

O modificare importantă s'a făcut iarăşĭ la capitolul VI, corpurile de trupă, unde s'a prevăzut personalul şi cadrele unuĭ regiment de infanterie din noŭ creĭat pe ziua de 1 Noembre 98, urmînd ca pe viitor fie-care judeţ să aibă cîte un regiment de infanterie. Asemenea s'a sporit efectivul companiilor permanente cu cîte 10 oameni, saŭ în total 1360, spor neapărat trebuincios, în vederea legeĭ de organizare.

Batalioanele teritoriale

Spre a se da maĭ multă tărie organizăriĭ recrutăriĭ, s'aŭ prevăzut anul acesta cîte doĭ comandanţĭ aĭ teritoriilor batalioanelor de miliţiĭ, carĭ în acelaşĭ timp vor fi ajutoare ale depozitelor de recrutare ale teritoriuluĭ repimentuluĭ.

Din cauza însă a resurselor restrînse ale budgetuluĭ, pentru anul acesta s'a prevăzut numaĭ o diurnă ce se va servi lunar acestor comandanţĭ şi carĭ se vor numi dintre ofiţeriĭ aflaţĭ actualmente în retragere.

Călăraşiĭ

La cele opt regimente de călăraşĭ cu schimbul, 8 escadroane cu schimbul s'aŭ transformat în permanente, aşa ca pe viitor aceste regimente să aibă cîte 2 escadroane permanente, în loc de unul, cum aveaŭ pînă acum.

S'a înfiinţat de asemenea un escadron de escortă cu oamenii şi personalul ce eraŭ afectaţĭ pe la şcoalele militare, aceasta pentru a se evita desele mutărĭ de oameni şi detaşărĭ de pe la corpurile de trupă, dăunătoare în tot-d'a-una trupelor de unde se detaşaŭ.

Toate aceste modificărĭ aduse la acest capitol, fac un spor budgetar de 1,137,994 franci.

Flotila

Iarăşĭ o modificare principală s'a făcut la capitolul X, flotila, unde s'a sporit materialele şi s'aŭ adăogat la şcoala specială de marină încă 15 elevĭ pe lîngă ceĭ ce avea.

La inspectorotul navigaţiuneĭ şi porturilor s'a adăogat un inspector, general de brigadă, în vederea importanţeĭ ce a luat acest serviciŭ.

Proiectul de budget la acest capitol, este sporit cu 64,030 leĭ.

Natura cheltuelilor

Iată acum cîte-va date asupra natureĭ cheltuelilor din acest budget; se cheltuesc:

Corpurile de trupă	*23,571 632*
Flotila	*1,599 430*
Echipamentul trupelor	*4,796 994*
Remonta şi furagiele	*3,752,000*
Şcoalele militare	*1.147.330*
Staturile majoare	*2,002.714*

Cele-l'alte cheltuelĭ privesc administraţia centrală a ministeruluĭ de războiŭ, justiţia militară, serviciul sanitar, concentrările, etc. etc.

AL 3-lea BUDGET

Ne-avînd încă înaintea noastră proiectul de budget pe 1898 99, ei numaĭ cîte-va indicaţiunĭ date de *Voinţa Naţională*, se înţelege de la sine că aprecierile pe carĭ le vom face nu sunt definitive şi că facem toate rezervele.

Comunicaţiunea făcută de organul ministruluĭ de finanţe—care natural a căutat să expuie lucrurile aşa cum îĭ convine maĭ bine guvernuluĭ—ne îndrituieşte totuşĭ să spunem de pe acum că acest al treilea budget al regimuluĭ liberal nu ese din cercul viţios în care a intrat gospodăria financiară a Statuluĭ de la 1896 încoace.

Budgetul pe 1898 99 e tot o lucrare de cîrpeală, o ţesătură de expediente.

De douăzecĭ de zile, viaţa finanţelor noastre publice e anormală. Budgetul exerciţiuluĭ 96-97 a fost echilibrat printr'un îndouit expedient din cele maĭ condamnabile: pe de o parte, înscriindu-se ca venituri ordinare nişte resurse extra-ordinare, pe de altă parte ştergîndu-se din budget cheltuielĭ ordinare spre a fi acoperite cu resurse extra-ordinare. Budgetul exerciţiuluĭ 97—98 s'a echilibrat, în aparenţă, prin umflarea evaluărilor, ceea ce va avea drept consecinţă un deficit considerabil.

Continuarea acesteĭ stărĭ de lucrurĭ e foarte primejdioasă, căcĭ pe de o parte se încurcă întregul mers al Statuluĭ, pe de altă parte se compromite creditul ţăriĭ în streinătate. După greşelile grave făcute în curs de douĭ anĭ, era momentul suprem să se aşeze budgetul pe baze sănătoase. Aceasta era o datorie pe care un guvern conştiincios trebuia să o îndeplinească, orĭ cîte jertfe l-ar fi costat.

Guvernul liberal fuge însă şi de astă dată de la împlinirea datorieĭ.

În adevăr, d. ministru de finanţe îşĭ echilibrează bugetul pe 98—99 cu resurse ca acestea: 2,600 000 leĭ din taxa zahăruluĭ, 1,300,000 leĭ dintr'o *lucrare extra ordinară* efectuată de şantierul de la Turnul-Severin, 600,000 leĭ dintr'o taxă de înregistrare *extra-ordinară* ce se va încasa în cursul exerciţiuluĭ.

E aceasta serios?

Va face şantierul de la Turnul Severin o lucrare din care Statul să profite, în 98—99, un milion treĭ sute miĭ de leĭ; dar în 1889—1900 şi în aniĭ următorĭ, va maĭ avea şantierul ocaziunea să efectueze asemenea lucrărĭ? Dar taxe de înregistrare extra-ordinare de cîte 600,000 de leĭ se vor maĭ ivi şi în alţĭ anĭ?

În ce priveşte taxa zahăruluĭ, fără îndoială că în exerciţiul viitor ea va lăsa o diferenţă asupra primelor de fabricaţiune, precum şi anul acesta ea va contribui întru cît-va la astuparea uneĭ părţĭ a deficituluĭ —cu toate jurămintele d-luĭ ministru de finanţe că n'a avut în vedere de cît încurajarea industrieĭ naţionale, iar nicĭ de cum creiarea de nouĭ resurse fiscale. Dar diferenţa aceasta va descreşte necontenit şi în cîţĭ-va anĭ produsul taxeĭ va fi complect absorbit de plata primelor. În acest timp însă, cheltuelile Statuluĭ vor creşte necontenit şi golul din budget va deveni astfel din ce în ce maĭ mare.

Avem dar şi de astă dată o lucrare neserioasă, lipsită de prevedere, un lucru de azĭ pe mîine, care dacă azĭ scapă pe guvern de nevoie, va băga mîine ţara în încurcăturĭ inextricabile.

Trebuie să maĭ adăogăm că guvernul, sporind cheltuielile, calcă încă odată programul partiduluĭ liberal şi că în special ministrul de finanţe îşĭ dă un brevet de nesinceritate în chestiunea taxeĭ alcooluluĭ, al căreia produs îl trece în bugetul 98—99 cu un spor de 2 milioane.

În privinţa acestuĭ din urmă punct nu noĭ avem motiv să fim supăraţĭ, căcĭ nu pe noĭ ne-a înşelat d. ministru de finanţe cu faimoasa d-sale înfrînare a alcoolismuluĭ. Majoritatea liberală din Parlament are însă tot dreptul să-ĭ ceară socoteală, căcĭ i-a surprins buna credinţă.

Dar despre toate acestea vom vorbi altă dată.

Pentru moment trebuie să constatăm, pe baza indicaţiunilor date de *Voinţa Naţională* şi cu toată rezerva cuvenită, că bugetul pe 98—99 menţine finanţele publice în cercul vicios în care le-aŭ aruncat liberalii din primul an al administraţiuniĭ lor financiare.

DIN STREINĂTATE

Conflict anglo-francez

La Paris siejează de cîte-va săptămînĭ o conferinţă zisă a Nigeruluĭ, în care se caută a se defini sferele de influenţă engleză şi franceză în Africa apusană.

În aniĭ din urmă, Franţa a făcut colosale progrese în această parte, ocupînd teritoriĭ marĭ în dosul posesiunilor de pe coastă ale Englezilor şi punîndu-se în calea comerciuluĭ englez.

Din îngrijirea Angliei faţă de aceste progrese ale Franciei s'a născut conferinţa Nigeruluĭ. Dar, pe cînd negocierile merg foarte încet la Paris, se pare că Francezii s'aŭ hotărît să meargă foarte repede pe coastele Nigeruluĭ. Zilele astea, ministrul englez al coloniilor, d. Chamberlain, a primit şi a comunicat Camereĭ nişte depeşĭ oficiale în carĭ se spune că o expediţiune franceză înaintează în contra Sultanuluĭ din Socoto, aliat şi protejat al Angliei.

Această veste a produs mare nelinişte şi iritare în Anglia.

Toate ziarele sunt de părere că nu trebuie să se permită Franţieĭ să se întindă maĭ mult.

Primejdia uneĭ ciocnirĭ e iminentă, căcĭ la Socoto se află un detaşament de trupe engleze, care de sigur va susţine pe Sultan în potriva Francezilor.

La Paris, se tăgăduieşte că o expediţiune franceză s'ar îndrepta asupra Socoteĭ şi în genere nu se dă nicĭ o importanţă afacerĭ — ceea-ce irită şi maĭ mult pe englezĭ.

Un aranjament

Acest conflict e urmărit în toate părţile cu o deosebită atenţiune.

Din Berlin se telegrafiază că lucrurile nu vor ajunge la o ciocnire.

Conferinţa Nigeruluĭ ar fi notărît să intervie pe lîngă cele două guverne ca să nu maĭ facă nicĭ o mişcare în Africa apusană, pînă ce nu s'or termina lucrările conferinţeĭ.

Foreign.

TRIBUNA LITERARA

Un biet U (U incommodum)

de

Th. D. SPERANŢIA

II

Sunt momente cînd zicĭ: dar ce-mĭ pasă mie de *u*? N'are de cît să se ascundă şi să se arate cît i-o plăcea!! Cu toate acestea una zice capul şi alta face inima! Capul e negustor; mintea e rece, e şireată; dar inima e caldă, inima e bună!

Vezĭ, prinde creştinul dragoste de *u* şi pace bună!

Dacă prinde dragoste de *u*, ce să facă creştinul ca să afle cum s'ascunde şi cum se arată?

Trebue să procedeze, cum zic pedagogii noştri, de la cunoscut la necunoscut.

Dar ce este cunoscut?

Cunoscut este că a fost o vreme cînd la sfîrşitul multor cuvinte romîneştĭ traia un *u* întreg şi sunător. Pe acea vreme se zicea de pildă: *era unu bătrînu surdu de auzu şi chioru de văzu şi bătrînulu acelu a chematu* (pe) *nepotulu, Radulu* etc...

Aceasta o ştim.

După aceasta maĭ ştim că acel *u* final întreg şi sunător a sunat cît a sunat la urma cuvintelor şi astă-zĭ nu maĭ sună de loc, nicĭ nu se maĭ aude, ast-fel că astă-zĭ zicem: *un, bătrîn, surd, auz, chior, văz, bătrînul, acel, chemat, nepotul*, etc.

Aceasta o ştim şi o şi înţelegem. Înţelegem că părţile car isunt maĭ externe, acelea se uzează maĭ mult, şi ca să înţelegem aceasta suntem ajutaţĭ şi de logică, de ecemplu călcîiele de la ghete de ce se rod? Haina de ce se roade în coate?

Toate părţile externe se uzează maĭ repede; U *final este parte externă la cuvinte?*

Deci u final s'a uzat maĭ repede.

— Logic! Foarte bine pînă aicĭ. Dar *u* final de la forma nearticulată *bătrînu* s'a ros, a căzut?

— Da, a căzut, căcĭ era extern.

— Apoĭ dacă a căzut de ce în forma articulată *bătrînul* îl găsim înaintea articoluluĭ?

— Îl găsim, căcĭ de-acolo n'a căzut fiindcă n'a fost extern, acolo a fost apărat de articol. Acolo articolul a fost extern, de aceea s'a perdut numaĭ *u* final de la articol.

— Domnule, dar d-ta îmĭ vorbeştĭ aşa ca şi cum *bătrîn* ar fi un cuvînt şi *bătrînul* alt cuvînt.

— Apoĭ tocmaĭ aşa.

— Aşa?! Vra să zică atuncĭ *bătrînuluĭ* e alt cuvînt?

— Da.

— Şi *bătrîneĭ* altul?

— Da.

— Şi *bătrînilor* altul?

— Da.

— Asta n'o maĭ pricep.

— Se poate, cu toate acestea, uite, mi se pare că *în mintea poporuluĭ fie-care formă trăeşte aparte ca un cuvînt special.* Aşa trăesc numele şi aşa trăesc şi vorbele. În gramatică noĭ zicem că le declinăm, că le conjugăm, că le facem cîte şi maĭ cîte; dar aceasta nu ne dă dreptul să le credem că nu sunt independente. În mintea noastră există imaginĭ speciale şi imaginĭ generale.

Din imaginile speciale ale arborilor *A 1, A 2, A 3, A 4, A 5, A 7... An* rezultă imaginea generală *A*, noţiunea de arbor.

Care din aceste imaginĭ reprezintă însă maĭ de-a-dreptul realitatea, carĭ sunt viĭ şi independente, orĭ carĭ sunt primitive şi carĭ derivate?

Neapărat că *derivate* sunt cele *generale*, iar *primitive* cele *speciale* şi tot cele speciale reprezintă maĭ de-a-dreptul realitatea şi sunt viĭ şi trăesc independente.

Tot ast-fel e şi cu cuvintele. Substantivul reprezintă noţiunea, e o formă generală, o formă derivată, şi trăeşte în mintea noastră numaĭ ca noţiune şi e reprezintat în cuvinte numaĭ prin partea neschimbăcioasă, prin tulpină; iar ceea ce numim noĭ formele substantivuluĭ, formele cazurilor, tocmaĭ acelea sunt adevăratele cuvinte carĭ trăesc în limbă, carĭ trăesc independent, şi carĭ îţĭ joacă farse cînd vreĭ să facĭ filologie fără psihologie.

Aşa, dacă ne uităm la cuvinte cu gîndul acesta, atuncĭ n'ar trebui să zicem că *declinăm un cuvînt* şi îĭ înşirăm *diferitele luĭ forme*, ci ar trebui să zicem că la declinare noĭ înşirăm la un loc toate cuvintele primitive carĭ aŭ dat naştere uneĭ forme derivate—care formă derivată e menită a reprezinta noţiunea abstractă precum formele primitive speciale reprezintă imaginile reale.

Ce frumos lucru! Şi dacă n'o fi tocmaĭ frumos, cel puţin îţĭ place cînd vezĭ că poţĭ zice alt-fel de cum zic toţĭ filologii.

Nu ştim numaĭ de unde i-o fi venit omuluĭ îndărătnicia, de la Adam orĭ dela Eva?

Orĭ cum va fi, însă, vorbind cu mîna pe conştiinţă, mi se pare că *u* latent, adică ascuns, nu există, saŭ dacă maĭ poate să existe orĭ cît îĭ place, numaĭ atîta că din *latent* nu maĭ devine nicĭ odată *patent (văzut)*: mort e, mort rămîne; şi dacă te-aĭ maĭ aştepta să învie, aĭ face ca şi ţiganul care întreba:

Ce maĭ face iapa
Care a murit astă-vară la Crăciun?

Atuncĭ dar de ce l'am necăjit atîta pe bietul *u* scurt? De, de ce? Dracul, neavînd ce face, îşĭ cîntărea coada.

Th. D. Speranţia.

www.dacoromanica.ro

INFORMAŢII

Naufragiul «Meteorului»

Direcţiunea generală a C. F. R. ne-a comunicat a-seară următoarea notă, din care reiese că vaporul Meteorul *se află în mare pericol în largul Mării Negre:*

Prima ştire

Astă-zi 11 Februarie orele 11,35 dimineaţa, Direcţiunea Generală a primit de la Kavarna, localitate situată pe ţărmul bulgăresc la distanţă de aproximativ 50 mile de Constanţa, o telegramă anunţînd că vaporul Meteorul *venind spre Constanţa s'a lovit de stîncĭ la Shableh situat la 33 mile de Constanţa şi cerînd ajutor.*

S'a scufundat?

De oare-ce telegrama este semnată de un agent al serviciului nostru, care se afla pe vapor, aceasta înseamnă că dînsul a debarcat şi putem dar conchide că vaporul nu s'a scufundat.

Ajutoare

Deja la orele 12 şi un sfert direcţiunea generală a trimis pe d. maior Coandă, sub-director al serviciului navigaţiunei, cu tren special la Constanţa, unde dăduse ordin telegrafic ca pînă la sosirea trenului, vapoarele Medea *şi* Dobrogea *să facă posibilul pentru a avea presiune şi a fi gata de plecare luînd scafandrieri şi toate uneltele de salvare necesare.*

Direcţiunea Generală nu are nicĭ o cunoştinţă despre cauzele acestui nenorocit accident; dar căpitanul vaporului a dat în două rînduri, cu prilejul unor furtuni îngrozitoare, probe că are cunoştinţele şi experienţa necesare, şi prin urmare după toate probabilităţile evenimentul nu este imputabil nepriceperei comandantului, ci altor circumstanţe precum ceaţă intensă, etc.

***

(Serviciul particular al «Epocei»)

Constanţa, orele 11,50 seara.

Echipagiul şi pasagerii de pe vaporul Meteor *sunt cu toţii salvaţi, toate persoanele aŭ debarcat.*

Vaporul Medea *avînd pe d. maior Coandă pe bord, a plecat la locul naufragiului.*

Peste un ceas pleacă şi steamerul Dobrogea. **Corespondent.**

D. Mălărescu, primarul oraşului Craiova, a hotărît să demisioneze.

In locul său e vorba să fie ales d. deputat N. P. Romanescu.

Mişcarea diplomatică proectată de d. Dimitrie Sturdza a fost amînată pentru mai tîrziŭ.

Secţiunile Senatului aŭ admis erĭ proectul de lege privitor la regimul apelor şi aŭ numit pe delegaţii respectivĭ.

Continuarea procesului duelului a fost amînată pentru Vineri, 13 Februarie.

Se vorbeşte de înlocuirea d-luĭ dr. Munteanu, prefectul judeţului Fălciu, şi înlocuirea d-sale prin d. Ralea.

Interview-Express

Am întîlnit erĭ în culoarele Senatului pe d. senator Sefendache, unul din drapeliştii ceĭ maĭ hotărîţi la luptă şi l'am entrebat:

— Cînd începeţĭ campania anti-guvernamentală?

— Tacĭ, că mă aude Aurelian! îmĭ zise d. Sefendache rîzînd.

— Dar alianţa cum merge?

— E o lîncezeală complectă. După ce ne am aliat, acum aĭ noştri aŭ maĭ mare frică de Fleva, de cît însuşĭ guvernul.

***

Am întîlnit pe generalul Anghelescu, membru în comitetul de acţiune, şi l'am întrebat:

— Ce face comitetul de acţiune?

S'a uitat urît la mine şi plecînd maĭ departe, a bolborosit scrîşnind din dinţĭ:

— Aurelian, Aurelian!

Consfătuirea majorităţilor

(Şedinţele de noapte)

Majorităţile guvernului aŭ fost convocate aseară la o consfătuire în sala Senatului.

Lipsa de entusiasm însă a reţinut pe cea maĭ mare parte a senatorilor şi deputaţilor pe la casele lor, aşa că abia 50 de persoane aŭ răspuns la apelul guvernului şi sala Senatului părea goală de tot.

D. Dim. Sturdza *a luat cel întîiŭ cuvîntul mulţumind Camerei şi Senatului de concursul ce l'aŭ dat pînă acum guvernului. D-sa spune apoĭ, că sesiunea va fi scurtă şi guvernul vrea să prezinte încă maĭ multe legĭ, carĭ urmează să fie votate cît maĭ curînd. Cum însă obstrucţionismul opoziţieĭ pare a zădărnici o muncă rodnică, cere ca cu începere de Joŭ seara să se ţină şedinţe de noapte pînă la votarea legeĭ instrucţieĭ.*

D. C. F. Robescu *promite că în şedinţa de azĭ a Camereĭ un membru al majorităţiĭ va propune şedinţe de noapte.*

D. Basil Epurescu *nu este în contra şedinţelor de noapte, dar cere maĭ multă toleranţă din partea majorităţiĭ faţă de opoziţie. Maĭ ales în urma admiterei şedinţelor de noapte, trebue să se lase cea maĭ largă discuţie în şedinţele de zi; iar în şedinţele de noapte, cînd opoziţia ar fi obosită, se vor putea vota cîte 20 30 de articole din legea instrucţieĭ.*

D. Ferekide *declară că atît guvernul, cît şi majoritatea s'aŭ arătat extrem de tolerante în şedinţa de erĭ faţă de minoritate. Decĭ d. Epurescu n'are dreptate în observaţiile sale. Timp de două ore, biuroul a fost cu violenţă atacat de minoritate, şi deşi preşedintele a invocat în patru rînduri onoarea sa, totuşĭ majoritatea n'a intervenit. Şi toleranţa are marginĭ!*

D. Racoviţă, *în numele majorităţiĭ Senatului felicită pe d. Epurescu că a devenit maĭ blajin faţă de guvern; felicită şi pe guvern pentru echilibrarea budgetului şi pentru retragerea legeĭ patentelor.*

D. Gogu Cantacuzino *admite toleranţa faţă de minoritate cu condiţie ca ea să nu zădărnicească opera de reforme a guvernului. Timp de treĭ anĭ partidul n'a lucrat aproape nimic ci şi-a perdut vremea cu tratărĭ zadarnice de împăcare. Acum trebue ca guvernul să-şi schimbe tactica: să lucreze şi să producă, că avînd o bună producţiune, aurelianiştii nu vor maĭ avea motive să combată pe guvern, ci se vor reîntoarce în sînul partidului. In privinţa legeĭ patentelor spune că n'a retras-o de frica campanieĭ întreprinse de «Epoca», ci fiind-că a găsit alte resurse pentru echilibrarea budgetului. Totuşĭ această lege o va presinta atunci cînd nevoile statului vor cere. Dar nu legea care a fost modificată de secţiunile Camereĭ în anul trecut şi pe care n'o recunoaşte ca a sa, ci legea pe care a prezintat-o Camereĭ şi care a fost ciopîrţită de uniĭ deputaţĭ.*

D-sa se laudă apoĭ cu conversiunea împrumutului, fără să precizeze încă condiţiile conversiuneĭ...

La orele 11 şi jumătate consfătuirea se termină.

CONDAMNAREA LUI ZOLA

ŞEDINŢA A CINCI-SPREZECEA

Serv. «Agenţieĭ Romîne»

Orele 2 noaptea

Caracterul procesului

Paris, 11 Februarie.—D. Zola soseşte la palatul justiţieĭ la orele 11 şi 45 m. fără ca să se producă vr'un incident.

Audienţa se deschide la 12 şi 15 m. Afluenţa este enormă, publicul este gălăgios.—Zgomotul conversaţiilor este asurzitor.— Puţin cîte puţin însă, se restabileşte liniştea.

Avocatul Labori reia pledoaria sa zicînd că s'a silit să degajeze obscuritătile ce încurcaŭ afacerea.—Am voit, adaogă el, să arăt minciunile şi să vă fac să apreciaţĭ măşturiile auzite.—Nu trebue să se dea actelor de cari v'a vorbit generalul de Pellieux maĭ multă însemnătate de cît aŭ.

Generalul de Pellieux a pretins să aducă lumină cu actul zicînd: «Maĭ cu deosebire nu ziceţĭ că avem relaţiunĭ cu acest jidan».—Aceasta este, zice avocatul Labori, incidentul cel maĭ trist al procesului, căcĭ s'a crezut, mulţumită acesteĭ dovezĭ morale, să facă să se devieze de la adevăratul caracter al procesului.—Avocatul Labori susţine că nota conţinea cuvintele: «Cu această jidănime», iar nu «cu acest jidan».

Apărătorul crede că nota emană de la vr'un agent subaltern, însărcinat cu spionagiŭ, care, procurîndu-şi cartea de vizită al vr'unui ataşat de ambasadă, a făcut să parvie totul ministeruluĭ de rezbel.

Chestia borderoului

Avocatul Labori crede în buna credinţă a Statului major, dar îi cere să continue cercetările sale, spre a descoperi dacă actul este falş.—Dacă dovada ar fi fost probantă, s'ar fi arătat colonelului Picquart, pentru a-l opri în cercetările sale.

Cît despre generalul de Pellieux, buna sa credinţă a fost surprinsă.

Dacă guvernanţii n'aŭ arătat actul aiurea, cauza este că dacă ar fi arătat-o atunci n'ar fi fost rezbelul, ci ridicolul! (mişcărĭ).

Avocatul Labori abordează apoĭ cestiunea borderoului şi se nelinişteşte de origina sa. — Impută generalului Mercier în cazul cînd era sigur de culpabilitatea lui Dreyfus, de a nu-l fi făcut să dispară într'o temniţă subterană (oubliettes) în numele raţiunei de Stat, de cît să fi jucat comedia în faţa consiliului de rezbel.

Avocatul Labori menţine că scrisul borderoului este al maiorului Esterhazy. Apărătorul neagă că a fost decalchiat, căcĭ dacă Dreyfus decalchia atunci ar fi aruncat îndată bănuelĭ pe maiorul Esterhazy.

Rapoartele experţilor

Avocatul Labori discută spoĭ raporturile experţilor şi citează diferite cazurĭ de greşală. Afirmă că acum este stabilit că s'a comunicat aste scrisorĭ consiliului de rezbel. Reaminteşte că d. Meline la interpelarea d-luĭ Jaurès a refuzat să discute afacerea Dreyfus şi conchide de aci că guvernul avea ceva de ascuns. (Zgomot).

Adaogă că generalul Mercier a refuzat de a vorbi de actul secret. Aceasta este o nouă mărturisire. S'a făcut decĭ dovadă. Generalul Mercier a rupt sentinţa juraţilor în dispreţul orĭ căreĭ legalităţĭ.

Despre Dreyfus

Avocatul Labori exclamă: «Cred că ţara cînd va înţelege gravitatea lucrurilor, nu va putea de cît să se revolte şi să protesteze în numele moraleĭ eterne; cea-ce a făcut şi d-nul Zola».

Apărătorul vorbeşte de durerea familieĭ Dreyfus, laudă curagiul şi abnegaţiunea soţieĭ ex-căpitanului, apoĭ citează o scrisoare a lui Dreyfus din Septembrie 1897 în care protestează maĭ energic de cît în tot-d'a-una de inocenţa sa şi exprimă speranţa în reabilitarea sa. (Auditorul este mişcat; maĭ multe femeĭ plîng).

Cazul d-luĭ Picquart

Avocatul Labori continuă în mijlocul tăcerii şi a emoţiuneĭ, negînd că Dreyfus ar fi denunţat pe nişte ofiţerĭ francezĭ însărcinaţĭ cu informaţiunĭ streine.

Avocatul d-luĭ Zola reaminteşte apoĭ diferite greşelĭ judiciare, apoĭ ajunge la cazul colonelului Picquart, al cărui sînge rece şi disciplină o laudă, cînd a fost tratat de generalul de Pelieux de «Domn» (Aplauze).

Orĭ-ce s'ar întîmpla, colonelul Picquart va eşi de aci, nu zic reabilitat, ci mărit! (Mişcărĭ prelungite).

Cartea poştală-telegrafică

Avocatul Labori vorbeşte de descoperirea actului de care a fost vorba sub numele de «petit bleu», care stabileşte în mod clar că maiorul Esterhazy era în relaţiunĭ cu o ambasadă şi care a deşteptat pe colonelul Picquart.

Avocatul Labori urmează zicînd că dacă colonelul Picquart a vorbit avocatului Leblois de îndoelile sale asupra maiorului Esterhazy, este că a fost silit să o facă pentru a explica atacurile al căror obiect a fost de la şederea sa în Tunis.

După o scurtă suspendare a audienţieĭ, avocatul Labori justifică perchiziţiile făcute la maiorul Esterhazy din ordinele colonelului Picquart. Reaminteşte apoĭ că maiorul Esterhazy a refuzat de a da explicaţiunĭ la audienţă.

12 Februarie, orele 10 dimineaţa.

Avocatul Labori explica că colonelul Picquart, cerînd maiorului Lauth de a pune un timbru poştal pe telegrama (petit bleu), nu s'a gîndit de loc să facă un falş. *Voia numaĭ să dea autoritate actului.* (Protestărĭ violente).

Preşedintele ameninţă că va face să se golească sala.

Avocatul Labori adaogă că corespondenţa generalului Gonse, dovedeşte că Picquart a lucrat cu consimţimîntul şefilor săĭ. Dacă exista dovezĭ de culpabilitatea luĭ Dreyfus, generalul Gonse ar fi ordonat colonelului Picquart să rămîie liniştit. (mişcărĭ)

Afacerea Dreyfus

Guvernul a făcut rău că n'a luat iniţiativa revizuireĭ procesuluĭ Dreyfus; trebue saŭ să nege comunicarea actuluĭ secret, saŭ să-l mărturisească în mod franc; dar n'a avut acest curagiŭ şi a preferit politica «spălatului pe mîinĭ»; şi atuncĭ colonelul Picquart a fost trimes în Tunis; ar fi fost trimes poate pînă la marginile Tripolitanieĭ dacă nu intervenea generalul Leclerc. (mişcărĭ).

Avocatul Labori se apără că ar vrea să facă procesul luĭ Esterhazy.

După ce a făcut lauda d-luĭ Scheurer-Kestner, avocatul Labori revine la Dreyfus şi zice că intrarea sa în statul major a fost rău văzută de duşmanii jidanilor.

Frîul hidraulic de 120 se cunoaşte de la 1889; Dreyfus n'a putut decĭ să destăinuiască nimic.

Avocatul general întrerupe pe avocatul Labori zicînd că astea toate sunt afară din afacerĭ.

Avocatul Labori protestează în mod viŭ şi adaugă că toţĭ ofiţerii de artilerie teritoriali cunoşteaŭ manualul de tir; decĭ şi un ofiţer de infanterie putea foarte bine să'l cunoască.

S'a arestat fără dovezĭ un inocent, care era foarte fericit să servească Franţa în biurourile statului-major.

Borderoul

Borderoul nu este al luĭ Dreyfus, căcĭ oamenii eminenţĭ ascultaţĭ afirmă că scrisul este al maiorului Esterhazy. Avocatul Labori discută pe lung raporturile experţilor şi face să treacă sub ochii juraţilor nişte scrisorĭ ale maiorului Esterhazy.

Adaugă că maiorul Esterhazy a pretins că s'a decalchiat scrisul săŭ pentru a scri borderoul, pe cînd Dreyfus, de şi deconcertat de asemănarea scrisurilor, nu s'a gîndit să acuze pe nimenĭ că s'ar fi decalchiat scrisul săŭ.

Conchideţĭ, domnilor juraţĭ (mişcărĭ prelungite).

Avocatul Labori reaminteşte scrisorile şi conduita suspectă a maiorului Esterhazy şi se întreabă ce poate fi protestările acestui om. Avocatul Labori adaogă: Ce este fabula aceasta ridiculă care consistă a zice că există o corespondenţă întreagă schimbată între Impăratul german şi Dreyfus? Asta este de rîs.

D. Zola

Era cu neputinţă de a obţine vr'o dreptate de la consiliul de războiŭ care a judecat pe maiorul Esterhazy. Atuncĭ s'a ridicat un om, d. Zola, căruia i-a trebuit multă inimă şi mult curagiŭ ca să îndrăznească să o facă (murmure).

D. Zola a protestat pentru că toată forţa publică s'a silit să ascundă lumina. Nu ziceţĭ, domnilor juraţĭ, că onoarea armateĭ este în cauză.

Nu vă lăsaţĭ intimidaţĭ, nicĭ turbura. Se vorbeşte de svonurĭ de războiŭ carĭ nu există, dar inimile oamenilor cinstiţĭ carĭ aŭ dat bătălii victorioase ştiŭ bine că d. Zola este onoarea Franţieĭ. Verdictul d voastră va semnifica treĭ lucrurĭ: *Trăiască armata! Trăiască Republica! Trăiască Franţia* adică: *Trăiască dreptul! Trăiască idealul etern!* (Aplause) lungĭ fluerăturĭ, strigate: *Trăiască armata! Jos jidanii!).*

Pledoaria d-luĭ Clémenceau

Avocatul Clémenceau vorbeşte în mijlocul uneĭ atenţiunĭ marĭ. El zice că vrea să-şi unească cuvîntul cu acela al d-luĭ Labori şi al d-luĭ Zola în favoarea dreptului şi a adevărului. Trebue să se revizuiască procesul Dreyfus, căcĭ sentinţa s'a dat în mod nelegal (sgomot). Cînd un singur cetăţean este atins, atuncĭ toată naţiunea este atinsă.

Avocatul Clémenceau vorbeşte de preventiunile colonelului Sandher în contra evreilor şi protestează în contra acelora carĭ zic că el nu respectă armata. Face să se observe că chiar în armată, la colonelul Picquart, a luat naştere îndoeli despre culpabilitatea luĭ Dreyfus; aci nu este vorba de armată, ci de o afacere judiciară. Trebue să ni se arate actul care a făcut să se condamne Dreyfus (mişcărĭ prelungite).

Avocatul Clémenceau termină deplorînd diviziunile ce a făcut să nască această afacere. Făcînd apel la liniştea spiritelor, adaogă că achitarea d-luĭ Zola va fi un lucru mare, va fi în sfîrşit ordonarea revizuireĭ, condamnarea sa va fi perpetuitatea răului de care suferim. Trebue să depărtăm de la noĭ războaile religioase (aplauze, murmure).

Replica procurorului

Procurorul general relevează insinuaţia d-luĭ Zola zicînd că s'a dat ordin juraţilor de a-l condamna. Constată că după diferitele insulte aruncate aci asupra armateĭ, d. Zola este redus, pentru a fi tolerat, să cînte laudele sale (zgomot. Strigăte diferite).

Incidente

Avocatul Labori se ridică. Sala strigă: destul! *Avocatul Labori protestează în contra d-luĭ Van Cassel că l'a tratat de insultător al armateĭ şi zice: D. Zola nu va fi condamnat pentru că a voit să lupte pentru dreptatea şi adevăr.* (zgomot prelungit).

Verdictul juriului

Juriul se retrage pentru a delibera.

Cu începere de la ora 5, o mulţime enormă se strînge în împrejurimile palatului de justiţie. Poliţia şi-a dat toate silinţele pentru a depărta curioşii.

După o jumătate de oră de deliberare, juriul dă un verdict afirmativ, fără circumstanţe atenuante.

D. Zola strigă: **aicea sunt nişte canibalĭ.** *Verdictul este salutat cu aplauze frenetice şi prin strigăte de trăiască armata! Jos jidanii!*

Maĭ multe persoane printre carĭ avocatul Labori şi girantul ziarului *Aurore* sărută pe d-nul Zola.

Condamnarea

Pedeapsa aplicată d-luĭ Zola este **maximul prevăzut de lege.**

D-nul Zola este condamnat la un an închisoare şi 3000 de francĭ amendă (Bravo prelungite).

Girantul ziarului «Aurore» este condamnat la 4 luni **închisoare şi 3000 fr. amendă.**

După audienţă

In momentul cînd ese generalul Gonse, este aclamat şi se îndoiesc strigătele. Tôtă lumea face omagiĭ şefilor armateĭ.

D-nul Zola părăseşte palatul justiţieĭ la orele 7 şi 50 m. De odată răsună un zgomot imens. Mulţĭ vor să alerge după trăsura sa, dar un cordon de gardişţĭ protegează pe d-nul Zola.

DIVERSE

DIN CAPITALĂ

Intre femeĭ. — O dramă sîngeroasă s'a petrecut astă-noapte în casele cu No. 22 din strada Sevastopol, dramă în care relaţiunile principale le aŭ avut 3 femeĭ.

Femeia Marica Mărdănescu, femee de moravurĭ uşoare, din cauza unor intrigĭ amoroase era în ceartă la cuţite cu o camaradă a eĭ, numită Miţa Tănăsescu.

Căutînd să se răzbune, Marica, după ce a băut maĭ mult ca de obiceiŭ, pentru a avea curagiul necesar, s'a înarmat cu un revolver şi s'a dus în str. Sebastopol, unde era sigură că va întîlni pe rivala sa. Ajunsă acolo, în adevăr, beligeranta găseşte pe Miţa Tănăsescu care era întovărăşită de o a treia camaradă, Frosa Bărbulescu.

Cînd cele două rivale s'aŭ găsit faţă în faţă, Mărdăneasca, fără a spune nicĭ un cuvînt, scoate revolverul din buzunar şi trage asupra Miţeĭ 2 focurĭ. Emoţiunea saŭ neobişnuinţa de a avea în mînă instrumente detunătoare, nu se poate preciza cauza, dar nicĭ unul din focurile trase n'aŭ atins pe Miţa.

Crezînd că şi-a satisfăcut patima, Mărdăneasca şi-a zis: «Acum pot să mor liniştită» şi întorcîndu-şi arma asupră-şi a tras un foc, rănindu-se la piept.

Eroina acesteĭ drame, a fost transportată în căutarea spitalului Filantropia.

Starea eĭ nu este gravă.

Incercare de sinucidere. — Aseară, la orele 6 jumătate, poliţia a fost avizată că femeia Elena Tribauer, domiciliată în calea Şerban Vodă No. 2, a încercat să se sinucidă absorbind o mare cantitate de acid fenic concentrat.

Cînd autorităţile aŭ sosit la faţa locului, nenorocita era în prada celor maĭ teribile durerĭ.

După cererea familieĭ, femeia a fost transportată în căutarea Caseĭ de sănătate.

Cauza acesteĭ sinuciderĭ se zice că este o boală incurabilă de care nenorocita suferea de maĭ mult timp.

DIN ŢARĂ

Copil azvîrlit pe linia ferată. — In ziua de 9 curent, echipa 20 a lucrătorilor carĭ eraŭ pe linia Bucureştĭ-Ploeştĭ, aŭ găsit lîngă kilometrul 33, cadavrul unui copil de sex masculin de curînd născut şi înfăşurat în ziare.

Cadavrul găsit a fost transportat la staţiunea Periş, de unde şeful staţiuniĭ a avizat parchetul pentru începerea cercetărilor.

Se crede că pachetul conţinînd cadavrul copilului, a fost aruncat pe fereastra vre-unuĭ tren de persoane.

Accident de vînătoare.—Alaltăierĭ după amiazĭ, locuitorul Dobre Gheorghe Stoica, din comuna Băneasa, în apropiere de Capitală, voind a ucide o cioară, a tras un foc de puşcă. In momentul cînd a călcat trăgaciul, ţeava armeĭ, care era veche, a plezuit şi zburăturile de fier l'aŭ lovit în cap, rănindu-l de moarte.

Bietul om a fost transportat în căutarea spitalului Filantropia, unde starea luĭ este considerată ca foarte gravă.

ECOURĬ

— Banville, poetul căruia Moulins i-a ridicat de curînd o statue, a zis, în «Prefaţa» pe care a scris-o pentru *Higiena Stomacului*, un mic capo d'operă: «Higiena stomacului este curajul, sănătatea, virtutea, vitejia».

Ast-fel doctoriĭ ceĭ maĭ competenţĭ nu recomandă ca toni-regeneratoare ale nutriţiuneĭ de cît: Vinul Bravais, care a fost zadarnic şi în mod sgomotos criticat; este o preparaţie neimitabilă; succesul săŭ este datorit numaĭ şi numaĭ valoareĭ sale, nu uneĭ publicităţĭ artificiale.

— D. Mircea Oprescu, doctor în medicină veterinară, din Milano, fiul d-luĭ Const. Oprescu, a depus în ziua de 10 Februarie, cu un deosebit succes, examenul de libera practică. Juriul, presidat de d. Locusteanu, a felicitat călduros pe tînărul doctor pentru aprofundatele sale cunoştinţe. D. Mircea Oprescu nu are de cît 20 de anĭ şi a făcut studiĭ strălucite în Italia. Teza sa «*balordone cronico*» este de o valoare reală şi a făcut mult sgomot în cercurile medico-veterinare din Italia.

Felicitările noastre atît tînăruluĭ doctor cît şi fericituluĭ săŭ părinte.

— Aflăm cu o deosebită plăcere că d. Anton I. Stoenescu a trecut cu succes examenul de licenţă în drept, tratînd despre *Transacţiunĭ*. Juriul a felicitat pe tînărul licenţiat.

PROCESUL DUELULUI

Urmarea şedinţeĭ de la 11 Februarie 1898

Interogatoriul d-luĭ C. Izvoranu

Şedinţa se redeschide la orele 2.30.

Se începe interogatorul martorului Izvoranu.

Preşedintele: Aţĭ maĭ servit de martorĭ în duelurĭ?

Izvoranu: Da.

Preşedintele: Spuneţĭ cum aţĭ procedat în această afacere?

D. Izvoranu: D. Filipescu fiind ofensat a trimes martorĭ pe dd. Săulescu şi V. Ionescu.

Am încercat a face pace, nu s'a putut.

Preşedintele: Aţĭ discutat insulta?

Izvoranu: Da, noĭ credeam că articolul în cestiune nu era atît de insultător şi nu voiam să-l scoatem pe teren, ci voiam să împăcăm lucrurile printr'o declaraţie de reconciliare. Prima declaraţie mi s'a refuzat de martorii d-luĭ Filipescu.

Am fost acasă şi împreună cu Lahovari am făcut o declaraţiune care credeam să satisfacă pe ambele părţĭ.

D. Victor Ionescu mi-a primit declaraţia făcută, dar a ţinut să adaug că d. Lahovari n'a voit nicĭ-odată să atace pe d. Filipescu.

Eŭ n'am primit aceasta, nicĭ Lahovari n'a primit şi mi-a spus să primesc lupta.

Aceasta este totul. In ceea ce priveşte lupta şi condiţiunile, totul s'a petrecut în modul cel maĭ leal.

Preşedintele: Cînd s'a redactat procesul-verbal?

Isvoranu: La 12 jum. noaptea. Atuncĭ l'am şi iscălit.

Preşedintele: Pe teren aţĭ primit declaraţia d-luĭ Filipescu?

Isvoranu: Da, dar d-sa a spus că afacerea este terminată şi d-sa nu se poate pronunţa.

Preşedintele: Dar asupra săleĭ, cum aţĭ ales-o?

Isvoranu: N'am ales-o. Am rugat pe martorii d-luĭ Filipescu să ne indice o sală şi d-lor aŭ făcut-o.

Preşedintele: Nu maĭ eraŭ şi alte locurĭ de bătut?

Isvoranu: Da. Era manegiŭ. Dar iarna este imposibil de a se bate acolo. Maĭ bine este să aĭ o lovitură de cît o pleurezie.

Preşedintele: Ce credinţă aveaĭ asupra forţeĭ combatanţilor?

Isvoranu: Nu mă pot pronunţa. Ştiam că Lahovari trage cu spada şi iarăşi ştiam că nicĭ Filipescu nu era prea tare

Preşed.: Dar din luptă n'aţĭ observat?

Isvoranu: Nu puteam să observ aceasta. Unul ataca şi altul se retragea. Lucrul este normal.

Preşedintele: In ce poziţie era Lahovari cînd a primit lovitura?

Isvoranu: Era în retragere; avea la spate încă foarte mult spaţiŭ pentru a rumpe. Alt-fel aşĭ fi oprit lupta.

Preşedintele: Dar dacă dv credeaţĭ că articolul nu este ofensător, de ce aţĭ autorizat lupta?

Isvoranu: N'am spus că articolul nu era ofensător. Eŭ m'aşĭ fi bătut pentru un articol şi maĭ puţin grav. Dovadă este că atuncĭ cînd am vorbit cu Lahovari şi mi a citit articolul i-am spus: *c'est salé*, trebue să-te baţĭ. Eŭ ca martor căutam însă să i conciliez.

D. Jude Alexandrescu: Dacă aţĭ fi ştiut că V. Ionescu este certat cu Lahovari, aţĭ fi primit să fiţĭ martor?

D. *Isvoranu*: Nu, n'aşĭ fi primit.

D. *Barbu Delavrancea* vă rog să lămurim cestiunea. V. Ionescu nu era prieten cu Lahovari, dar nu-i era nicĭ duşman; în cazul ăsta maĭ era caz de refuz?

D. Isvoranu: De sigur că nu.

D. Barbu Delavrancea. Lahovari cînd a auzit că V. Ionescu este martorul luĭ Filipescu, a spus martorilor săĭ că e certat cu d. Ionescu?

D. *Isvoranu*. Nu ne-a spus acest lucru şi sunt sigur că nu era certat.

D. *Dissescu*. Vă rog să consemnaţĭ în proces-verbal declaraţia d-luĭ Isvoranu.

D. *Danielopol*. Da, după ce l'aţĭ învăţat ce să declare.

Protestărĭ şi zgomot se ridică în toată sala.

D. *Preşedinte*. D-le Danielopol, nu vă daŭ voe să vă amestecaţĭ în interogatoriul pe care îl fac şi nicĭ să froasaţĭ pe martor.

D. *Isvoranu*. Pe mine nu mă ating cuvintele d-luĭ Danielopol.

D. *Cornea*. Aĭ mare dreptate.

D. *prim-procuror*. In privinţa săleĭ, ce aveţĭ de spus? Era acceptabilă saŭ nu?

D. *Isvoranu*. Pentru două duelurĭ, nu pentru unul.

Interogatorul d-luĭ locot. Drossu

D. Drossu face aproape aceeaşĭ declaraţie ca şi martorul Isvoranu. D-sa spune că martorul V. Ionescu a respins declaraţia martorilor luĭ Lahovari, punînd d-sa una a d-sale. Pe aceasta declaraţie a refuzat'o d. Isvoranu, spunînd d-luĭ V. Ionescu, că n'aŭ calitatea de a o primi.

D. *Preşedinte*. Procesul-verbal de luptă, a fost discutat de d-v?

D. *Drossu*. De sigur, punct cu punct şi numaĭ aşa l'am redactat cu toţiĭ.

D. *Prim-procuror*. Aţĭ spus în procesul-verbal că condiţiunile vi s'aŭ impus. Adevărat este?

D. *Drossu*. Nu, condiţiunile nu ni s'aŭ impus, de oare-ce noĭ le-am discutat cu toţiĭ. Am voit maĭ mult să spunem că duelul a fost impus.

D. *Prim procuror*. Condiţiunea că lupta va înceta cînd unul din luptătorĭ va fi în imposibilitate de a continua, este impusă?

www.dacoromanica.ro

D. *Drossu*. Din momentul ce spun că am discutat'o, cum era să fie impusă?

D. *Preşedinte*. Este un martor care a declarat că Lahovari, cînd a fost lovit, era la un metru de perete. Adevărat este?

D. *Drossu*. Absolut inexact. La a doua reprisă abia s'a început lupta şi Lahovari a fost lovit.

D. *Cornea*. Imi daţi voe, d-le preşedinte, mi se pare că confundaţi prima reprisă cu cea de a doua. Nici un martor n'a declarat că Lahovari ar fi fost lovit la un metru de perete.

D. *Preşedinte*. Citeşte declaraţia d-rului Romano, care a spus că atunci cînd s'a dat lovitura, Lahovari era la un metru de o masă.

D. *Danielopol*. Este adevărat că după moartea lui Lahovari, a fost d. Filipescu la d. Drossu acasă şi s'a rugat să nu-l piarză?

D. *Drossu*. D. Filipescu a fost la mine acasă, dar nu mi-a vorbit nimic de d-sa, şi nici vorbă n'a fost de pierderea d-sale. Mi-a spus numai că s'a pornit o campanie teribilă în presă în jurul acestei afaceri şi ca noi, martorii, să nu ne încărcăm unii pe alţii.

La orele 4 şedinţa se suspendă din nou.

Interogatorul d-lui Victor Ionescu

Şedinţa ce redeschide la orele 4 15 şi se procede la interogatorul d-lui Victor Ionescu, care explică cum d. Filipescu l'a chemat în ziua de 28 Noembrie, i-a cetit articolul insultător şi l'a rugat să se ducă, împreună cu d. Al. Săulescu, să provoace pe Lahovari.

Preşedintele: In însărcinarea pe care v'a dat-o d. Filipescu, v'a spus cum trebue să procedaţi?

D. *V. Ionescu*. Nu mi-a dat absolut nici o însărcinare deosebită. Mi-a spus numai că împreună cu d. Al. Săulescu să-i servesc de martor.

Preşedintele: D ta erai în rele relaţiuni cu d. Lahovari: cum ai primit să serviţi de martor în contra-i?

V. Ionescu. Este o exageraţie. N'am avut nici o schimbare de cuvinte groase cu d. Lahovari. Astă toamnă am întîlnit numai pe d. Lahovari la curse şi l'am întrebat dacă e adevărat că a demisionat din clubul conservator; d-sa mi-a răspuns că este adevărat şi eu l'am dezaprobat. Atîta tot şi ne-am despărţit în buni termeni.

Preşedintele: Dar d-ta ai spus că te-ai certat cu d. Lahovari?

V. Ionescu: N'am spus nici o dată lucrul acesta şi nici nu s'a întîmplat vreodată.

Preşedintele: Dar se vorbeşte de violenţa dv.

D. *V. Ionescu*: Am fost martor în treizeci de duelurî şi nici odată nu mi s'a spus lucrul acesta şi nici nu s'a arătat aşa ceva din actele mele.

Preşedintele: Venim acum la tratărî. Cine trebuia să înceapă tratările?

D. *V. Ionescu*: Noi am spus martorilor d-lui Lahovari, pentru ce veneam: să cerem satisfacţie pentru articolul insultător din *l'Indépendance*.

Martorii d-lui Lahovari, ne-aŭ spus că în ce priveşte pe d. Filipescu, omul privat, Lahovari n'a voit să-l insulte, dar ca om politic l'a ofensat.

Preşedintele: Pentru ce nu v'aţi oprit la prima declaraţie, saŭ de ce nu aţi recurs la un arbitragiŭ?

D. *V. Ionescu*: Toţi am făcut tot ce să putea pentru o conciliere. Noi nu puteam primi declaraţia d-lui Isvoranu, fiind-că nu era o satisfacere pentru clientul meŭ. Eŭ am propus o altă declaraţie lui Isvoranu, cu care d-sa a trecut în camera de alăturî de la Jok y-Club, unde eram reuniţi, şi a vorbit cu d. G. Em. Lahovari, care se afla acolo.

D. Lahovari n'a primit declaraţia mea, spunînd că a voit să lovească pe d. Filipescu pentru politica sa.

D. Drosu, martor al lui Lahovari, a primit la început declaraţia mea, spunînd că este aproape aceeaşi ca a d-lor, dar d. Izvoranu i-a spus că d. Lahovari nu o primeşte pentru că eraŭ cuvintele: *d. Lahovari n'a voit întru nimic a insulta pe d. Filipescu.*

D. Preşedinte: Ce credeţi despre declaraţia dv.? Este o retractare, scuze saŭ ce?

D. V. Ionescu: Este mai mult o explicaţie.

D. Preşedinte: Pentru ce v'aţi opus ca d. Izvoranu să conducă lupta?

D. Victor Ionescu: Nu m'am opus, am propus numai să se tragă la sorţi şi sorţul a căzut asupra mea. De altminteri n a fost discuţie asupra acestui punct, căci de sigur aşi fi cedat d-lui Izvoranu, în care aveam încredere deplină.

D. Preşedinte: Asupra locului de luptă; pentru ce ai ales sala de scrimă şi gimnastică?

D. V. Ionescu: Fiind timp de iarnă, nu puteam să facem lupta de cît într'o sală închisă. Nu era de cît sala de gimnastică, unde se putea face şi unde de altminteri s'aŭ mai făcut duelurî.

D. Preşedinte: Dar nu ştiai că sala era cunoscuta de clientul dv.?

D. V. Ionescu: Eŭ vorbeam de sala de gimnastică, şi nici nu cunoşteam altă sală.

D. Preşedinte: Dar manegiŭ n'a fost propus de d. Drosu?

D. V. Ionescu: Era imposibil să-i facem să se bată în manegiŭ.

D. *Preşedinte*: Dar pentru ce aţi luat sala de scrimă?

D. V. Ionescu: Noi am vorbit mai întîi de sălile de gimnastică, unde trebuia să aibă loc întîlnirea. Dovadă despre aceasta este că în dimineaţa duelului, eŭ am fost la societate, am dat afară toate aparatele de gimnastică din sala de gimnastică şi acolo am voit să fac lupta.

Cînd am venit la ora fixată, am găsit pe d. Lahovari cu martorii săi în sala de gimnastică. Nu ştiŭ cine a spus că e prea frig şi e cu neputinţă ca combatanţii să se lupte dezbrăcaţi şi de cămaşă. Atunci s'a propus sala de scrimă care era încălzită şi toţi aŭ primit'o.

D. *Preşedinte*: D-ta, ca maestru de luptă, cum ai primit sala aceea?

D. V. Ionescu: Sala de scrimă este foarte bună pentru o luptă; are 12 metri lungime şi după cum cu toţii aŭ refuzat sala de gimnastică, am primit sala de scrimă ca foarte bună.

D. Cornea: Faptul că d. V. Ionescu era conducător al luptei nu-i îngreunează poziţia. Conducătorul luptei, răspunde de luptă numai, ci nu şi de condiţiunile cari sunt înainte de luptă; acestea sunt luate de toţi martorii în general.

D. Prim procuror: Aceasta este pledoarie, nu este observaţie.

D. Cornea: D-le Preşedinte, nu permit d-lui Procuror să mă întrerupă. Acest lucru se poate face la Galaţi, iar nu aci.

Preşedintele opreşte pe d. procuror să intervie, spunîndu-i că numai d-sa conduce dezbaterile.

D. Cornea: Să ştie d. procuror, că aci, în instanţă, suntem egali înaintea tribunalului, şi d-sa şi eŭ sunt parte. Numai tribunalul poate să mă întrerupă.

Preşedintele: Asupra loviturei, cum s'a întîmplat?

D. V. Ionescu: După prima repriză, i-am pus din noŭ în gardă. D. Filipescu a atacat numai de cît la braţ. Lahovari a parat, ripostînd imediat. D. Filipescu a schimbat linia şi Lahovari a intrat în spada adversarului.

D. Preşedinte: Pentru ce în procesul-verbal nu se specifică detaliat ofensa şi cele-l'alte?

D. V. Ionescu. Cînd e vorba de afaceri de onoare, numai atunci se încheie proces-verbal de discuţie cînd afacerea nu se sfîrşeşte pe teren. Cînd combatanţii es pe teren nu se încheie proces-verbal de cît pentru condiţiunile luptei şi un altul pentru sfîrşitul luptei.

D. *Jude Alexandrescu*: Pentru ce a'ţi ales sala de gimnastică şi nu pe cea de arme?

D. *V. Ionescu*: Pentru că sala de gimnastică este mai mare şi pentru că credeam că nu ni se va da voie în sala de scrimă.

D. *Jude Alexandrescu*. Aţi dat ordin să se golească sala de gimnastică, pentru ce nu aţi spus să se facă şi foc?

D. *V. Ionescu*. Pentru că nu era sobă.

D. *supleant Schina*. Ştiţi că o regulă de duel spune că locul de luptă să nu fie cunoscut luptătorilor?

D. *Victor Ionescu*. Nu ştiŭ aceasta.

D. *supleant Schina*. Adevărat este că d-voastră aţi spus că e destul ca să fiţi martorul lui Filipescu pentru a face pe Lahovari să iasă pe teren?

D. *Victor Ionescu*. Aceasta este invenţiune, dacă nu o calomnie.

La orele 5 şi jum. şedinţa se suspendă.

Interogatorul d-lui Săulescu

La orele 5.45 şedinţa se redeschide.

D. Al. Săulescu spune că la prima întîlnire, la Jockey-Club, cu martorii d-lui Lahovari, s'aŭ gîndit cu toţii la conciliaţiune. S'a discutat mai bine de două ore asupra acestui punct. *D.* Văcărescu, martor al lui Lahovari, a propus, ca declaraţie de reconciliare, că clientul saŭ n'a voit să insulte pe Filipescu ca om, ci numai pentru politica d-sale.

Pentru acest mod d-sa mi-a propus să comunic d-lui Filipescu această propunere. Eŭ, adaogă inculpatul, n'am primit aceasta, de oare-ce nouă martorilor ne era încredinţată afacerea şi nu trebuia să mai consultăm pe clientul nostru.

Am cedat însă insistenţelor d-lui Văcărescu şi m'am întîlnit cu d. Filipescu pentru a-i comunica. D. Filipescu mi-a declarat că d-sa nu se amestecă de oare-ce ne-a dat nouă mandat liber de a tranşa afacerea.

Asupra declaraţiei de conciliaţiune a martorilor lui Lahovari, d. Săulescu spune că d-sa a cerut să se facă rectificărî pe cari le găsea necesare.

In acelaşi timp, spune d. Săulescu, colegul meŭ, d. Victor Ionescu, a adus un alt formular de declaraţiune pe care l'am pus în vederea d-lui Isvoranu, dar d-sa a răspuns că nu este acceptabil.

Atunci am dresat procesul verbal de eşire pe teren.

D. *Preşedinte*: Cum, şi numai cu o declaraţie ca acea pe care aţi redactat-o, consimţeaţi la conciliere?

D. *Săulescu*: De sigur că numai cu o declaraţie din care a fi reeşit că onoarea d-lui Filipescu nu a fost într'un nimic atinsă.

D. *Preşedinte*: Cum aţi lăsat să se adauge la sfîrşitul procesului verbal, opinia separată a martorilor lui Lahovari?

D. *Al. Săulescu*. Aceasta n'are importanţă şi în tot cazul nu cred că este în defavorul nostru.

D. Preşedinte: In privinţa discuţiunei luptei?

D. *Săulescu*. Ne-am ţinut riguros de Codul duelului.

D. *Preşedinte*. Dar în privinţa luptei?

D. *Săulescu*. Am fost cu toţii de acord asupra acestui lucru, şi a fost singura sală pe care am găsit'o propice cu toţii.

D. *Jude Alexandrescu*. Este adevărat că aţi ordonat să se facă foc la sala de scrimă?

D. *Săulescu*. Am spus să se fac foc în sală, pur şi simplu, fără să precizez în care sală. Nici nu ştiam care sală se luase.

***

Şedinţa se ridică la orele 6.40, amînîndu se continuarea dezbaterilor pentru Vineri 13 curent.

Depeşile de azi

Serviciul «Agenţiei Romîne»

Berlin, 11 Februarie.— Reichstagul a adoptat budgetul extraordinar al războiului.

Siracusa, 11 Februarie. — Se anunţă din Modica că, ieri, 1000 de lucrători agricoli aŭ căutat să năvălească în casa sindicatului pentru a da drumu la 2 prizonieri. Forţa publică a intervenit; sunt doui morţi, s'aŭ făcut 8 arestări. Prefectul a venit la Modica, unde s'a restabilit ordinea.

Paris, 11 Februarie.— *Ziarele din Paris constată în unanimitate, succesul obţinut de avocatul Labori care a schimbat impresia auditoriului.*

Figaro *zice că aceeaşi pledoarie a făcut să renască speranţa la unii şi temeri la alţii.*

Revizioniştii declară în mod net că condamnarea d-lui Zola nu va opri campania începută.

Belgrad, 11 Februarie.— Sultanul a conferit Regelui Milan, ca comandant al armatei active Sîrbeşti, medalia în aur a ordinului *Imtiaz*.

Constantinopol, 11 Februarie.— Oficial.— Ihzam bey, fost kaimakan din Preschovo, a fost numit kaimakan la Djakova, în vilaietul Kossowa.

Corpurile Legiuitoare

CAMERA DEPUTAŢILOR

Şedinţa de la 11 Februarie

(Urmare)

D. Nacu, care prezidează, apără biuroul spunînd că nu e adevărată acuzaţia ce se aduce preşedintelui că n'ar fi avizat pe d. Fleva că va pune la vot chemarea de la ordine. Am pus în cunoştinţă, zice oratorul —pe d. Fleva despre aceasta.

Voci: *Nu e adevărat! Nu e adevărat!*

D. Nacu: *E adevărat. Vă daŭ cuvîntul meŭ de onoare.*

Voci: Vă contestăm onoarea!

Majoritatea începe să se mişte în pupitru şi să scoată strigăte disperate.

Flevîştii protestează contra atitudinei majorităţei, pe cînd aceasta ţipă:

— La ordine! La ordine!

Se naşte un tumult îngrozitor.

In timpul acesta, vocea d lui Nacu, înăbuşită timp de vr'o cinci minute de zgomotul teribil ce se produsese, se aude din nouŭ:

— *D lor, poţ de asemenea să afirm pe* onoarea mea că n'am rostit cuvintele că eŭ «sunt preşedintele majorităţei».

Voci: *Aţi zis o! Aţi zis o!*

D. Politimos: Te-a auzit toată lumea!

Majoritatea turbează din noŭ! Din noŭ se aud voci cari cer chemarea la ordine.

Potolindu-se oare-cum scandalul.

D. *Iepurescu* ia cuvîntul pentru a spune cîte-va cuvinte cu *caracter împăciuitor*.

D. Nacu ia cuvîntul d-lui Iepurescu şi cere Camerei să-i creadă *pe onoare* că n'a rostit expresia ce i se atribue: în caz contrar, spune oratorul, *voiŭ părăsi nu numai scaunul prezidenţial, dar mă voiŭ* demite chiar din mandatul de deputat.

Voci: Ce onoare?... Ce onoare? Halier!...

In mijlocul zgomotului care ia din noŭ naştere,

D. V. G. Morţun cere cuvîntul.

D. Nacu: Aveţi cuvîntul.

D. V. G. Morţun: *D-lor am luat cuvîntul ca să arăt, cu notele stenografice în mînă, cum că d. preşedinte n'a rostit vorbele despre cari afirmă pe cuvîntul de onoare că le-a spus.* (Murmure din partea majorităţei. Flevîştii aplaudă).

D. Morţun citeşte notele stenografice din care reese că d. Nacu 'şi-a dat *«gratuit»* cuvîntul de cinste.

D. Morţun termină cu vorbele:

— După cum vedeţi, d-lor deputaţi, cuvîntul de onoare al d-lui Nacu n'are altă menire de cît a nega călcările de regulament ce zilnic se comit pentru înăbuşirea glasului minorităţei. (Aplause).

Majoritatea protestează.

D. B. Epurescu *roagă pe d. Nacu să nu facă chestie de amor propriŭ din incidentul de eri.*

Se cere închiderea incidentului.

Voci: La vot cu bile!

D. V. G. Morţun: Să prezideze însă o altă persoană. (Protestărî, zgomot).

D. *Gr. Macri* constată că incidentul de eri s'a pus pe terenul de onoare. D-sa spune că acela dintre noi, care ar afirma ceva pe onoarea lui, trebue crezut.

D. *C. Nacu*: Pun la vot deci cu bile închiderea incidentului.

Apoi d. Nacu părăseşte scaunul prezidenţial, pe care-l ocupă d. vice-preşedinte St. Şendrea.

Se procede la votare şi rezultatul votului este:

Bile albe pentru 97
» negre contra 9

Incidentul se închide.

Intreaga opoziţie din Cameră a votat pentru închiderea discuţiei; cele nouă voturi contra sunt ale unor ocultişti, cari văzînd că opoziţia votează pentru, *aŭ votat* contra *ca să se zică că opoziţia e puţină la număr.*

Interpelarea d-lui Porumbaru

D. *Em. Porumbaru* spune că Joia trecută a anunţat o interpelare privitoare la legea casei rurale. Declară, că, faţă cu importanţa cestiunei, era în drept să creadă că d. preşedinte al consiliului nu va beneficia de cele trei zile reglementare şi va răspunde imediat. Interpelarea însă s'a pus la ordinea zilei pentru Luni, cînd era în discuţie legea instrucţiunei. Atunci a fost rugat să amîne dezvoltarea interpelărei pînă după terminarea discuţiei generale a proiectului pomenit. Am consimţit — zice oratorul — şi interpelarea s'a amînat pentru eri.

N'am putut veni la începutul şedinţei şi aflu acum că s'a afirmat de biuroŭ că eŭ, interpelatorul, sînt bolnav şi că aşa fiind interpelarea se şterge de la ordinea zilei.

Intreabă pe d. preşedinte al consiliului dacă consimte să răspundă azi.

D. *Dim. Sturdza* crede că e mai interesant, să se procedeze la votarea legei instrucţiunei. Aci nu suntem avocaţi, ci trebue să vedem de interesele ţărei.

D. *Nacu* spune că d. Porumbaru să-şi anunţe din noŭ interpelarea şi o va pune la ordinea zilei peste trei zile.

D. *Em. Porumbaru* spune că sesiunea ordinară se închide poimîne şi deci Camera să judece cum se caută a se zădărnici dreptul de interpelare.

D. *G. Cantacuzino* impută şi d-sa d-lui Porumbaru că anunţă interpelări şi apoi îşi caută de profesie, pledînd procese.

D. *Em. Porumbaru*, în chestie personală, spune că nu e o ruşine ca cine-va să aibă o profesiune de ale cărei obligaţiuni să ţină seamă în mod conştiincios.

Zice că trebuie să 'şi vadă de această profesie, de oare-ce pentru d-sa politica nu este o profesie, ca pentru alţii. (Aplauze).

D. Porumbaru întreabă pe d. Cantacuzino ce profesie are?

D. *G. Cantacuzino* declară că are şi d-sa o singură profesiune: politica.

D. *T. Cămărăşescu* anunţă guvernului o interpelare cu privire la tăierea unor păduri din judeţul Gorj.

D. *Politimos* cere d-lui ministru de interne actele relative la pensionarea d-lui Cucu, de oare ce, zice d-sa, vreaŭ să adresez o interpelare cu privirea la această afacere.

D. G. A. Scorţescu depune două proteste ale cetăţenilor din Caracal şi Corabia împotriva legei patentelor.

***

La orele 4 şi 15 minute se intră în ordinea zilei: *Urmarea dezbaterilor asupra legei instrucţiei.*

Se votează art. 22—24. Se dă cetire art. 24.

D. Săveanu propune un amendament pe care comisiunea îl admite.

Cele-l'alte amendamente sunt respinse.

Şedinţa se ridică la orele 6.

Şedinţa de la 12 Februarie

Sedinţa se deschide la orele 2.

Prezidează d. D. Giani, preşedinte.

Răspund la apelul nominal 97 d-ni deputaţi.

Pe banca ministerială, d-nii Ferechide, Sp. Haret, G. Cantacuzino, G. Palladi, Stolojan, general Berendeiŭ, şi Dim. Sturdza.

D. *Ferechide*, ministru de interne, dă cetire unui mesagiŭ.

D. *G. Dem. Teodorescu* consimte a amîna pe mîine interpelarea sa adresată ministrului de interne.

D. *Dincă Skileru* depune o petiţiune a locuitorilor din comuna Bascov, jud. Argeş.

D. I. Malla depune de asemenea o petiţiune.

D. Burileanu propune Camerei să se ţină şedinţe de noapte pentru a se putea vota legea instrucţiunei în sesiunea aceasta.

D. *Ferechide*, ministru de interne, se asociază la propunerea d-lui Burileanu.

D. *G. Dobrescu-Prahova* vorbeşte contra propunerei d-lui Burileanu.

D. *Aurelian*, luînd cuvîntul, spune că Adunarea, în loc să ţină şedinţe de noapte, ar face mult mai bine să înceapă dezbaterile la 1, ca mai înainte—iar nu la 2.30, ca acum,—iar şedinţa să se ridice la 7, iar nu ca acum la 5.

D. *D. Giani*, preşedintele Adunărei, spune că e peste putinţă ca Adunarea să se complecteze la ora 1.

D. *G. Cantacuzino*, ministrul finanţelor, se rosteşte contra celor spuse de d. P. S. Aurelian şi roagă Camera să admită propunerea d-lui Burileanu.

Aminteşte că a propus o lege din cele mai importante, legea conversiunei, care nu e bine să întîrzie şi de aceea susţine să se ţină şedinţe de noapte.

Se pune la vot cu bile propunerea d-lui Burileanu şi rezultatul este:

Votanţi	112
Majoritate de două treimi	75
Bile albe pentru	67
Bile negre contra	45

Propunerea lansată de guvern, pentru susţinerea căreia aŭ luat cuvîntul doui miniştri, a fost respinsă.

D. *P. Gîrboviceanu* cere să pună la vot propunerea d-lui Aurelian, de a se ţine şedintele de la ora 1 pînă la 7.

Biuroul răspunde că nu se poate, de oare ce s'a dat deja un vot în această privinţă.

D. *B. Iepurescu* cere stricta respectare a regulamentului, adică ţinerea şedinţelor de la 1 la 6.

D. *Preşedinte* declară că mîine va face apelul la ora 1 fix.

La orele 3 fără 20 se intră în ordinea zilei: discuţiunea pe articole a legei învăţămîntului secundar şi superior.

SENATUL

Şedinţa de la 12 Februarie

Sedinţa se deschide la orele 3 sub preşedinţa d-lui N. Ganea.

Prezenţi 89 d-ni senatori.

Pe banca ministerială d. Ferekide.

Se fac formalităţile obicinuite.

D. *Ferechide*, ministru de interne, depune un proiect de lege pentru cumpărarea tîrgului Darabani din judeţul Dorohoi.

D. *Mănescu-Călăraşi* interpelează pe d. ministru de interne pentru a modifica legea servitorilor.

Interpelarea se comunică guvernului.

ULTIME INFORMAŢIUNI

Un ministru va fi, în curînd, nevoit să demisioneze, de oare-ce a fost amestecat într'un scandal ne maĭ pomenit.

Putem spune că, în faţa ameninţării unui revolver, acel ministru a iscălit un act ale căruĭ urmărĭ se vor vedea fără întîrziere.

Naufragiul vaporului „Meteor"

Noui amănunte

Serviciul maritim ne comunică noui amănunte în privinţa naufragiului vaporului Meteor, *din cari reiese că în afară de pagubele materiale grave suferite de acest vapor prin lovirea sa de nişte stîncĭ, sunt de semnalat şi victime omeneştĭ.*

Victimele

Deja azĭ dimineaţa generalul Murgescu, care se află în capitală, era informat că s'aŭ înecat două persoane, în momentul cînd, întîmplîndu-se lovirea, s'aŭ azvîrlit în mare pentru a scăpa.

După raportul ce ni se trimete de direcţia serviciului maritim, victimele sunt în număr de trei. Un fochist, un chelner şi o femee. Despre condiţiunea socială a acestei din urmă nu ni se spune nimic.

Iată amănuntele oficiale ce ni le comunică direcţia serviciului maritim:

«In privinţa sinistrului întîmplat vaporului Meteor, *unul din funcţionarii serviciului maritim, care călătorea cu* Meteorul, *sosind astă noapte la orele 3 cu căruţa din Cavarna, localitate în apropiere de Constanţa, a telegrafiat direcţiunei generale următoarele informaţiuni:*

Relaţia funcţionarului

«Sinistrul a fost provocat de o ceaţă intensă. Vasul s'a lovit, la una mila în în jos de localitatea Schabek şi este străpuns în hambarul din prova (partea din'ainte a vaporului).

Pe vapor se aflaŭ 25 călători, în majoritate în clasa III-a. Pasagerii echipagiul întreg, poşta şi bagajele aŭ fost scăpate şi adăpostite în satul bulgăresc Kalici-Kioi, afară de un fochist, un chelner şi o femee cari, cuprinşi de spaimă, s'aŭ aruncat în mare şi aŭ fost înecaţi».

Ajutoarele

Vaporul Medea, *cu d. maior Coandă a plecat în ajutor eri la orele 5 p. m Vaporul* Dobrogea *neputînd avea presiunea necesară de cît la orele 2 noaptea, nu a putut pleca din cauza ceţei intense, de cît astă-zi la ora 6 dimineaţa.*

Căpitanul vaporului Meteor, *d. Radoslovici Dominic, care este comandantul vaporului de nouă luni de zile, făcuse de maĭ mult de 100 orĭ cursa între Constanţa şi Constantinopol.*

***

Ni se comunică telegrafic din Constanţa următoarele:

Mai multe vapoare şi remorchere aŭ plecat la faţa locului spre a da ajutorul lor, vaporului scufundat.

Comitetul partidului naţional romîn din Bucovina a ţinut Duminica trecută o întrunire în Cernăuţi sub preşedinţia d-lui Modest cavaler de Grigorcea, vice-preşedinte al comitetului.

Intrunirea a discutat cestiunea reorganizărei partidului, şi în acest scop a fost aleasă o comisiune de patru, ca să prezinte comitetului un proiect de reorganizare.

S'a dat apoi citire unei scrisorĭ a d-lui baron Victor Stircea, care îşi prezintă demisiunea din preşedinţia comitetului, cu hotărîrea de a se retrage în viaţa privată din cauza etăţei sale înaintate şi a sănătăţei sale zdruncinate.

Comitetul a luat act cu părere de răŭ de retragerea d lui baron Victor Stircea şi a numit o comisiune de 7, care să-i mulţumească pentru serviciile aduse partidului şi romînilor bucovineni.

Guvernul unguresc, printr'o simplă ort donanţă ministerială a suspendat de fapt libertatea presei ce există în Ungaria introducînd censura.

Pe lîngă toate oficiile poştale din oraşele unde apare vr'un ziar saŭ vr'o revistă, se institue o comisiune de censură care trebue să revadă ziarele înainte de a se distribui cu o oră. Şi dacă censorul, care poate fi şi un sub-prefect, găseşte că un pasagiŭ oare-care dintr'un ziar cuprinde agitaţii anti-patriotice, el poate să confisce toate numerele acelui ziar şi imediat să avizeze parchetul ca să urmărească de autorul delictului saŭ crimei.

Această măsură draconică s'a luat în special în contra presei romîne de peste munţi, de aceea ziarele ungureşti nu protestează destul de energic în contra guvernului.

Azi s'a distribuit la Cameră proiectul modificator al legei pentru construirea şi exploatarea căilor ferate de interes local.

Astă-seară se întrunesc în localul redacţiei de la Drapelul, *comitetele de acţiune ale grupărilor drapelistă şi flevistă.*

Cursurile universităţii din Iaşi se vor începe săptămîna viitoare în noul palat al universităţii.

D. general controlor Bengescu abia a început să inspecteze gestiunea sinucisului căpitan Comănescu, fost casier al şcoalei militare din Iaşi, a descoperit pe anul 1893 o sumă de 17 000 lei defraudaţi.

Din cercetările de pînă acum pare a rezulta că se va constata o lipsă de peste 100.000 lei.

Mai mulţi deputaţi s'aŭ plîns d-lor Dim. Sturdza şi Spiru Haret în contra secretarului general al ministerului instrucţiei, d. Ştefan Sihleanu, că îi tratează foarte brusc.

MM. LL. Regele şi Regina aŭ asistat aseară la interpretarea operei *Traviata*, la Teatrul Naţional.

Mişcarea agrară ungurească se întinde în mod îngrijitor prin toate comitatele din şesul Ungariei.

Turburărĭ grave s'aŭ mai produs în comunele Bogács şi Czerépfalu, comitatul Borşov, între ţărani şi armată.

In comuna Kemecse, ţăranii răsvrătiţi aŭ omorît pe un arendaş evreŭ.

In comuna Aják mulţimea a atacat pe un procuror şi un judecător de instrucţie, cari însoţiţi de 20 jandarmi aŭ voit să facă o anchetă în localitate.

Tribunalul de Craiova va judeca Sîmbătă 14 curent, procesul intentat Statului de d. colonel Obedeanu, pentru revendicarea averei colosale lăsată de străbunii d-sale unei biserici din localitate şi pe care Statul, contrar prevederilor testamentare, a înstrăinat'o.

Astă-noapte, după reprezentaţia *Traviatei*, un mare număr de studenţi aŭ făcut o manifestaţie în onoarea diveĭ Darclée.

Studenţii aŭ deshamat caii de la cupeŭ şi între zecĭ de masalale aŭ purtat pe celebra divă prin calea Victoriei Bulevard şi pînă la statuia lui Mihai-Viteazul.

De aici apoi cupeul a fost recondus în strigăte de urale la hotel Continental.

D na Darclée apare pe balconul hotelului şi aruncînd florĭ naturale asupra manifestanţilor, mulţumeşte pentru dragostea lor.

Dr. ROTH
No. 3 Calea Rahoveĭ No. 3.
lîngă Biserica d-na Bălaşa
orele de consultaţie 4-6 d. a.

www.dacoromanica.ro

FOIȚA ZIARULUI «EPOCA»

3

J. P. JACOBSEN

ÎNTRE VIAȚĂ ȘI VIS

— NIELS LYHNE —

Intocmaĭ cum închipuirile din visurile de noapte revin ziua 'n amiaza mare și, asemenea unor umbre ușoare, solicită gîndirea, o opresc în loc pentru o secundă, tot ast-fel imaginile acestuĭ viitor dorit planaŭ asupra tinerilor anĭ aĭ luĭ Niels Lyhne și îĭ aminteaŭ că vremea asta de fericită nepăsare va avea un sfîrșit.

De aci trebuința pentru el de a sorbi plăcerile copilărieĭ, de a le aspira prin toate simțurile, de a nu pierde nimic; ideea asta, că vremea bună se va duce, imprima jocurilor sale un caracter pasionat. Cînd ploua, cînd vremea era inoportună, orĭ cînd nu avea camarazĭ de joc, el se întrista groaznic de mult.

De asemenea plîngea cînd venea ora de culcare, pentru că somnul e o stare de inconștiență, în care nu se poate nimic săvîrși.

Dar nu era tot-d'auna ast-fel.

Cîte odată, imaginațiunea sa obosită nu maĭ putea produce nimic.

Atuncĭ se găsea foarte nenorocit, căcĭ se simțea mediocru și neputincios după atîtea visurĭ ambițioase; nu maĭ era de cît un nedemn mincinos, un fanfaron; îșĭ pusese în gînd să se intereseze de tot ce e mare și sublim, pe cînd în realitate îl seduceaŭ nimicurile și banalitățile existenței; credea chiar că simte într'insul ura instinctivă e ființelor inferioare pentru ființele superioare și se consola că va putea cu ușurință să urască pe acești eroĭ, de o rasă străină luĭ, și conștienți de superioritatea lor.

Atuncĭ, fugea de mamă-sa și, ca împins de un instinct lipsit de nobleță, căuta societatea tatăluĭ săŭ, ale căruĭ părerĭ le primea cu bucurie.

Simțea o plăcere mare să se afle lîngă tatăl săŭ, să se creadă de aceeașĭ condițiune cu dînsul.

Firește, copilul nu putea căpăta din această stare de lucrurĭ de cît niște ideĭ vagĭ, nehotărite, niște ideĭ abia perceptibile.

Era ceva la fel cu acele bizare vegetațiunĭ sub-marine, văzute prin ghiața sticloasă: spargeți ghiața saŭ îmbrăcați în cuvinte precise tot ce se agită confuz în fundul acestuĭ suflet; ceea-ce veți găsi atuncĭ nu se va asemăna de loc cu ceea-ce vă închipuiațĭ.

III

Anĭĭ se scurseră.

Crăciun peste Crăciun lăsa în atmosferă un fel de reflex din strălucirea particulară ce o aŭ sărbătorile; Rusaliile aduseră verdeața livezilor; apoĭ veniră vacanțele cu orgiile lor, cu jocurile și și soarele lor admirabil.

Dar ele treceaŭ repede; și în sîngele încă aprins, în ochiĭ încă vioĭ, nu rămînea de cît aducerea aminte.

Anĭĭ trecuseră...

Universul nu maĭ era acea lume de minunĭ de maĭ 'nainte. Frica născută din poveștĭ nu maĭ era.

Colinele încîntătoare, rîul șoptitor și plin de farmec, rîpile sălbatice de pe malurile apelor, toate astea se reduceaŭ la niște sărmane florĭ, la niște micĭ gîrle, la niște pietre foarte obicinuite.

Jocurile păreaŭ stupide, plictisitoare ca chipurile îmbătrînite dintr'un abecedar.

Cu toate astea, el păruseră nouĭ, de o eternă noutate!

In grădină, Niels și Frithjof, fiul păstoruluĭ, se jucaseră de-a cercul: cercul, pe vremea aceea, era o navă care făcea naufragiŭ cîte o dată, dar, dacă reușiaŭ a împiedica căderea la pămînt, se zicea că aŭ aruncat ancora. Strîmta trecere între comune era numită strîmtoarea Babel-Mandeb; pe ușa grajduluĭ era scris cu tibișirul cuvîntul «Anglia», pe acea a magazieĭ cuvîntul «Francia».

Soarta grădineĭ reprezinta Rio-de-Janeiro, și casa fierarului, Brazilia. Intr'o livede, aproape de moară, eraŭ două marĭ șanțurĭ, unde Sarazinii, în cap cu turbane roșii, se ascunseseră de furia lor omorîtoare.

Bogata vegetațiune a cîmpurilor excita instinctele războinice, îĭ înfierbînta, le da voluptatea distrugereĭ; săbiile de lemn lua strălucirea oțeluluĭ, seva plantelor era sîngele, iar ramurile și frunzele ce picaŭ sub picioare, eraŭ turcii cari cad sub copitele cailor, cu un zgomot de oase zdrobite.

Se jucaseră pe malul măreĭ. Puseseră pe apă scoicĭ: cînd ele eraŭ împedicate de vre-o tufă de alge saŭ cînd eraŭ scoase de apă pe prund, atuncĭ «Cristoph Columb descoperea America». Construiseră porturĭ și zăgazurĭ și scobiseră în nisip un canal pentru apele Niluluĭ. O dată, clădiseră cu bolovanĭ palatul istoric al războiuluĭ. Un pește-șor mort culcat într'o scoică de stridie reprezinta pe frumoasa Tova, favorita regeluĭ; iar Niels reprezinta pe regele Waldemar care contempla cu tristețe cadavrul.

Toate astea luaseră sfîrșit.

Niels era acum un băiat mare de douăspre-zece anĭ, care nu maĭ ardea de dorința de a face pe războinicul cu sabie de lemn, nicĭ de a încredința scoicilor ambițiunea sa de explorator.

O carte și colțul uneĭ canapele eraŭ de ajuns adesea pentru a-l face fericit; dar dacă nicĭ cartea nu-l putea satisface, se ducea la Frithgof și-ĭ povestea istoria așa cum ar fi dorit el să i-o spună luĭ cartea.

Braț la braț, eĭ se plimbaŭ pe lungul drumuluĭ; unul povestea, cel-l'alt asculta.

(Va urma)

MARELE MAGASIN
cu
INCĂLȚĂMINTE DE LUX
„LA LUMEA ELEGANTĂ"
70. — Calea Victorieĭ. — 70
Vis-a-vis de Teatrul Național

Facem cunoscut onoratuluĭ public că fabrica de șoșonĭ și galoșĭ din Riga, Rusia, ne-a pus la dispoziție noua sa invențiune șoșonĭ căptușiți cu *vată de turba*; acești șoșonĭ sunt farte călduroși, presentînd avantajul că sunt totdeodată și ușorĭ. Suntem singurii depozitarĭ din Capitală, cuacea-tă calitate, și vindem marfa cu prețurĭ cît se poate de avantagioase.

Maĭ recomandăm încălțămintea noastră engleză și franceză de prima calitate, precum și pantofăria de casă de feutru, mătase catifea, căprioare, etc.., și pantofi de satin, în toate culorile.

Pentru a mulțumi pe numeroșiĭ noștri clienți, am aranjat un atelier special **A la Costa, din Paris**, și, ca reclamă am pus în vînzare ghete de ghems, foarte solide, pentru dame', cu prețul de la 12 leĭ în sus; ghete de chevreaux fin, de la 15 leĭ în sus; ghete de vax, solide, pentru bărbați, de la 16 leĭ în sus; de lac salon, de la 18 leĭ în sus și de lac rusesc, de la 20 leĭ în sus.

Rugăm decĭ pe onoracții noștri clienți să ne acorde și pe viitor încrederea d-lor, iar pe amatorii de marfă bună, să cumpere de la noĭ, asigurîndu-ĭ că vor fi pe deplin mulțumiți.

Proprietarii magasinuluĭ
«La Lumea Elegantă»

EXPOSITIUNILE
DIN
PARIS, LONDRA, VIENA, LION și MARSEILLE
SIG. SCHWARZ
Proprietarul Grand-Photographie Central, Director al scoaleĭ Academice de Fotografie
Representant general al EXPOSIȚIUNILOR Internaționale de Concurs din *Paris, Londra, Viena, Lion* și *Marseille*, cu autorisația guvernelor respective.
Se insărcinează cu primirea produselor industriale pentru expunerea lor la EXPOSIȚIUNILE din *Paris, Londra, Viena, Lion* și *Marseille*
La această expositiune se primește produse din toate ramurile industrieĭ. CHELTUELILE de TRANSPORT PRIVESC pe REPRESENTANT. Informațiunĭ maĭ pe larg se pot lua la
Biroul din Calea Victorieĭ
PASAGIUL VILLACROS
— La GRAND PHOTOGRAPHIE-CENTRALE —

Băile Mitraszewschi
Strada Poliției, No. 4 și 6
Se aduce la cunoștința onor. public, că acest stabiliment, *cel maĭ îngrijit și maĭ bun*, deservă băĭ cu prețurile următoare:
Classa I
O bae de putină cu dușe, leĭ 2.—
Abonament de 10 băĭ. . « 15.—
O bae de abur, complect, « 2.50
Abonament de 10 băĭ. . « 20.—
Classa II
O bae de putină . . . . . « 1.50
Abonament de 10 băĭ . . . « 12.50

Serviciŭ de Bidoane și Lăzĭ la domiciliŭ
PETROL
Adresa: Golesci, 12

ALBERT ENGEL S^SOR
Casă fondată în anul 1850
Strada CAROL I, No. 37. — Bucureștĭ
Este tot-d'a-una bine asortat cu următoarele mărfurĭ recunoscute de calitate bună:
Lămpi pentru atîrnat, pentru masă și pentru perete din toate sistemele.
Arangiamente COMPLECTE p. BUCATARIE
(Vase smălțuite indigene și streine)
Serviciurĭ de PORȚELAN și de CRISTAL de Boemia și Franța, pentru masă și pentru lavoir.
Mașine pentru BUCATĂRIE sistem perfecționat.
Sobe de TUCI și REGULATOARE din sistemele cele maĭ nouĭ, avînd mare economie de cărbunĭ saŭ lemne.
LINOLEUM (Mușama) pentru așternut pe jos.
MAȘINA arzînd cu Petroliŭ, pentru gătit.
BAĬ de ZINC în toate mărimele.
CLOSETE pentru casă (Water Closet)
ATELIER SPECIAL
pentru comănzĭ și pentru reparație.
PETROLEU, Calitatea I-a, decalitrul **leĭ 4.00** franco la domiciliu.
ULEIU de rapiță dublu rafinat.

Tipografia EPOCA execută tot felul de lucrărĭ atingătoare de această artă, cu cea maĭ mare acurateță și cu prețurĭ foarte moderate.

Vechia și Renumita
Fabrică de Trăsurĭ
H. I. RIEBER
S'A MUTAT IN
Str. Romulus, No. 11

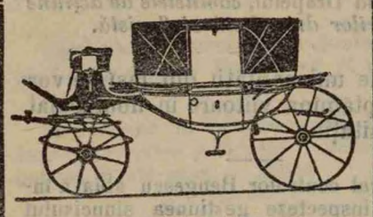

Local cu ATELIERE marĭ, speciale, pentru a corespunde întinderei ce a luat fabrica mea.
Prevăzîndu-mă cu materiale fine și cu lucrătorĭ specialiștĭ, sunt în masură a efectua orĭ-ce comande de
Trăsurĭ
Cupeurĭ
Gabriolete
Breacurĭ, etc.
după cele maĭ nouĭ modele, rivalizînd cu produsele similare din streinătate.
O expositie permanentă de trăsurĭ gata stă tot-d'a-una la dispositia onor. clienți.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Bucureștĭ, calea Dorobanților, 117. Craiova, strada Bucovăț, 18
Recomandă Marele lor Deposit de
MAȘINE AGRICOLE
PRECUM:
LOCOMOBILE cu saŭ fără aparat de ars pae
de la 2 și jumătate pînă la 30 caĭ putere
BATOAZE de GRÂŬ de toate Mărimile de la 2 și jumătate pînă la 12 caĭ putere
BATOAZE de PORUMB No. 5, cu Elevator pentru LOCOMOBILĂ și cu Mâna
Mașine de semănat, Mașine de ciuruit și vînturat, Mașine de ales neghina și secara din grâŭ
MORI DE MĂCINAT
Instrumente trebuincioase Mașiniștilor, Curele englezești de prima calitate
Pietre de moară franțuzești, Mașine de secerat „WOOD" cu saŭ fără aparat de legat snopĭ
Pluguri de Oțel făurit peste tot
cu una pînă la 4 brazde
COSITOARE
GRAPE de FIER cu două și treĭ ăripĭ, cu dinții ARTICULAȚI
ȚEVE DE CAZAN pentru LOCOMOBILE și altele
In Atelierul Nostru primim Reparațiunĭ de LOCOMOBILE din orĭ-ce Fabrică
VÎNZĂRĬ CU CONDIȚIUNĬ AVANTAGIOASE

Cea maĭ bună calitate existentă de
COCS
DE USINA DE GAZ
vi se furnisează la domiciliŭ, în sacĭ tona de 1000 kgr. grentatea garantată
46 leĭ 46
dacă vă adresați printr'o carte poștală saŭ personal caseĭ
A. GOLDSTEIN
9, STRADA DECEBAL, 9
BUCUREȘTI—Telefon No. 66.
Tot acolo se află în deposit: **Cocs** mărunt pentru sobe Parigine și Belgiane, leĭ 54 tona. **Cocs** de Fonderie, **Cocs** de Fierărie. **Cărbunĭ** din minele englezești de Kardiff, Antracit englezesc prima calitate, pentru sobe Helios, Briquette, etc.
Expediționĭ en gros și en detail din Bucureștĭ, Constanța și Brăila la orĭ-ce stațiune a căilor ferate.

PETROL!! PETROL!!
Heinrich Durr
9, STRADA REGALA, 9
Singurul MAGASIN unde se vinde eftin
PETROL REGAL
absolut fără miros cînd arde.
O încercare va dovedi adevărul.
Epediem comenzile făcute prin cărți poștale prompt la la DOMICILIU, în bidoane de 5, 10 și 20 Litri.

NOUA ȚESĂTURĂ HYGIENICĂ FRANCEZĂ DE VATĂ DE TURBA
A Doctoruluĭ RASUREL
Recunoscute de toate somitățile medicale ca suverane contra răceleĭ și durerilor reumatismale

Notițe asupra Turbeĭ

CE ESTE TURBA? Turba se constitue din o r[illegible] de plante transformate într'un corp noŭ ținînd [illegible] locul între imperiul organic și mineral, regăsesc în ele febre regulate ale planteĭ traversate de un canal plin de aer și jucînd rolul unuĭ tub capilar.

De mult timp deja Turba e cunoscută că posedă proprietățĭ remarcabile de absorbare și de antisepsie. Intr'o comunicație făcută în ședința de la 16 Martie 1887 la Societatea de Chirurgie în Paris, eminentul *doctor Iust-Lucas Championiere*, vorbind de Vată de Turba, principiul săŭ absorbant e mult maĭ considerabil de cît acela a celor-l'alte plante textile, prin ea însăși substanța este antiseptică de absorbantă, și nicĭ un textil nu pare a se bucura de aceste proprietățĭ.

Astă-zĭ grație încercărilor chirurgilor francezĭ și ruși Vata de Turbă este întrebuințată în toate spitalele și adoptată de Ministerul de Războiŭ ca materie de pansament, pe de altă parte țăranii aŭ mers înaintea chirurgilor în întrebuințarea Turbeĭ de oare ce la un lucrător rănit grav, care și-a învelit piciorul într'o bucată de Turbă s'a putut constata în mod științific proprietățile acesteĭ substanțe originale.

Țesătura higienică franceză cu fibre de Turba care după multe încercărĭ D-rul Rasurel a reușit a realiza, posedă de la sine o putere enormă de absorbare și de evaporizațiune, ast-fel că îmbrăcat cu această îmbrăcăminte de Vată de Turbă răcelĭ nu sunt posibile, maĭ mult încă virtutea cea mare antiseptică a Turbeĭ nimicește toate poliferațiunile microbice formate din cauza transpirațiunĭ. Țesătura higienică franceză a D-rului Rasurel poate fi considerat ca un progres imens și toată lumea pentru a evita răcelĭ și orĭ-ce Bolĭ ar trebui să poarte această îmbrăcăminte.

ONOR. PUBLIC din provincie este rugat a cere la Depositele locale **CATALOGUL ILUSTRAT** și **Preciul Curent** pentru a nu plăti maĭ scump.

Depositul General
Pentru BUCUREȘTĬ și toată ȚARA
La MAGASINUL
AU PETIT PARISIEN
No. 92, Calea Victorieĭ, No. 92
VICTOR KRAUS
Furnisorul Curțeĭ Regale

DEPOSITE IN PROVINCIE

Iași, Frații Pollinger
» S. Kahane's S-sor
Craiova, S. L azăr Benvenisti (*Bazar* și *Papetărie*)
Focșani, Iacob K. Hanagic
Buzăŭ, Frații Stoicescu
Ploești, Constantinescu & Bucărescu *La Curcubeŭ*
Botoșanĭ, Abr. Mohnblatt
Tecucĭ, Frații Ibraileanu
T. Severin, Ab. I. Aladgem
Brăila, Frații G. Perlea
Bîrlad, W. Sanft *La Luna*
Giurgiu, Luca Lucatos *Magasinul Universelle*
Constanța, L. & I. Lascarides
Tulcea, Grünberg, *La Luna*

Nu sunt veritabile de depositele sus numite și cît acelea cumpărate din mea la toate articolele. vă rog a exigea iscălitura
Dr. RASUREL

Bucureștĭ.—Tipografia EPOCA, [illegible] No. 3.—Bucureștĭ.

www.dacoromanica.ro